

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

ESKİ YUNAN III
Büyük İskender
dönemi

KARACAN

KARACAN RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

Copyright: Daniel Mallo-Editorial Palsa S.A., Mexico
Türkiye'de Yayın Hakkı: KARACAN YAYINLARI/ONK

Karacan Yayınları A.Ş. adına sahibi: **ALİ KARACAN**
Sorumlu Genel Yayın Yönetmeni: **ALİ SAYDAM**
Mali Koordinatör: **ÖZHAN KÜÇÜKTOPUZLU**
Teknik Koordinatör: **OĞUZ DEMİRCİOĞLU**

Yazı İşleri Müdürü: **ERCAN ALTAZLI**
Yazı İşleri Yardımcısı: **DENİZ DAĞDELEN**
Danışma Kurulu: **Prof. Dr. TAHSİN YAZICI, Doç. Dr. Ali İHSAN GENCER, Doç. Dr. MEHMET ÖZSAİT, Doç. Dr. İSMET MİROĞLU, PAUL MANDRİNİ, ALBERTO CABADO, EUGENIO ZOPPI**

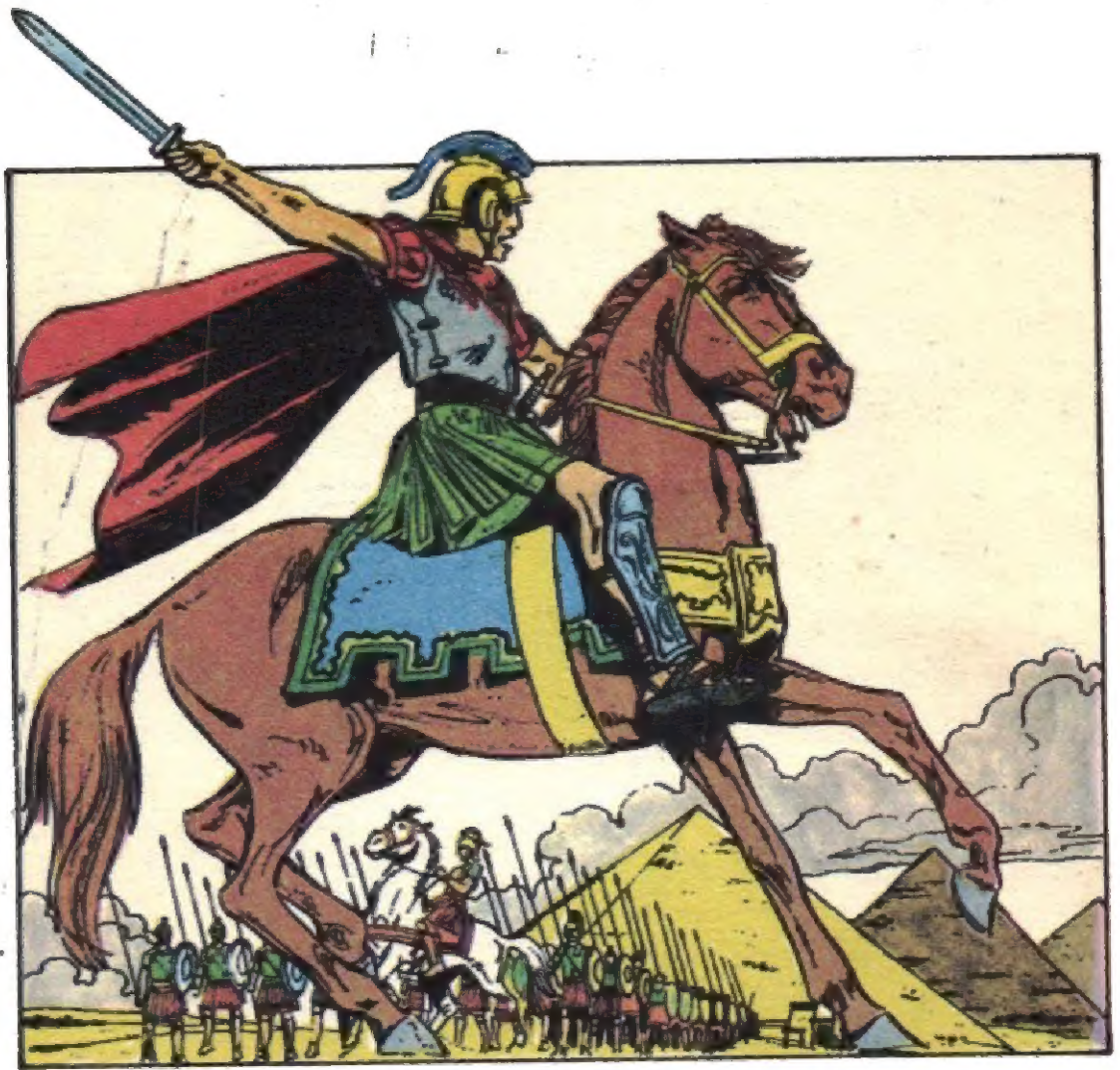
Teknik Yönetmen: **ERTAN GÖKEMRE**
Teknik Müdür: **NURETTİN ÖZAKSEL**
Teknik Müdür Yardımcısı: **M. SABİT UÇUK**
İlan ve Halkla İlişkiler Müdürü: **ESER NOYAN**
Satış Müdürü: **ALİ ALPASLAN**

**Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı,
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın
20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek
3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5
sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrenci-
leri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edil-
miş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.**

Renk Ayrımı: **ÇALI GRAFİK**
Baskı: **HÜRRİYET OFSET A.Ş. HALKALI/İSTANBUL**
Kapak Baskısı: **NADİR BASİMEVİ**

Adres: **KARACAN YAYINLARI, Basın Sarayı, Cağaloğlu/İstanbul**
Tel: 527 00 34 - 526 69 00

Fiyatı: **250 TL/Kıbrıs'ta: 330 TL**

BÜYÜK İSKENDER DÖNEMİ

BÜYÜK İSKENDER DÖNEMİ

PELOPONNES SAVAŞI'NIN
SONA ERMESİNDEN (M.Ö. 404)
SONRA TERHİS OLAN BİNLERCE
ASKER, YUNANİSTAN'IN EKONOMİK
DURUMUNU OLLİMSİZ YÖNDE
ETKİLEMİŞTİ...

İÇLERİNDEN ÇOĞU GENÇ
KİROS'UN KURDUĞU ORDUYA
PARALI ASKER OLARAK GÖREVALDI...
KİROS'UN ASKER TOPLAMADAKİ
AMACI KARDESİ PERS KRALI II. ARTAK-
SERKSES'İ TAHTAN İNDİRMEKTİ...

BABİL YAKINLARINDA ARTAKSERKSES'i YENEN
KİROS'UN BU BAŞARISINDA YUNANLI ASKER-
LERİN ROLÜ BÜYÜKTÜ...

FAKAT KİROS'UN SAVASTA
ÖLMESİ ÜZERİNE ORTADA KALAN
ASKERLER BU ZAFERDEN GERE-
ĞİNCE YARARLANAMADILAR...

ÖNLERİNDE İKİ YOL VARDI: 1-) PERS KRALININ ORDUSU-
NA KATILMAK 2-) UZUN VE ZORLU BİR DÖNÜŞ YOLCU-
LUĞUNU GÖZE ALMAK... ONLAR İKİNCİ YOLU
TERCİH ETTİLER...

' TARİHTE "ONBİNLERİN
DÖNÜŞÜ" OLARAK ADLANDIRI-
LAN BU OLAY, TARİHÇİ VE AS-
KER **KSENOFON** (KSENO-
FON) TARAFINDAN KALEME
ALINMIŞTIR...

YUKARIDA SÖZÜNÜ ETTİĞİMİZ ASKERLER
O DENLİ ÖNEMLİ BİR SAYGINLIĞA SAHIPTI-
LER Kİ, KRAL DAHI GERİ DÖNÜŞLERİ KONU-
SUNDA KENDİLERİNE ZORLUK ÇIKARMAMIŞTI...

BUNA RAĞMEN ASKERLER GE-
Rİ DÖNÜŞLERİ SIRASINDA ÇEŞİT-
Lİ ZORLUKLARA GÖĞÜS GERMEN
ZORLUNDA KALDILAR.. BU ZORLUK-
LARIN BASINDA COĞRAFİ ENGEL-
LER, YİYECEK SIKINTISI, ZORLU
İKLİM KOSULLARI VE PAĞIARDA
YAŞAYAN GÖÇEBE
KAVİMLERİN
SALDIRILARI
GELİYORDU...

SONUNDA M.Ö. 400
YILINA DOĞRU KARADENİZ
KIYILARINDA KURULAN YUNAN
SAHİL SİTELERİNE ULASHMAYI
BAŞARDILAR..

BU HABER YUNAN HALKI ARASINDA GÜÇLÜ PERS İMPARATORLUGU'NUN ZAYIFLAMAYA BAŞLADIĞI KONUSUNDA - -BAZI DÜŞÜN-
CELERİN YAYIL -
MASINA YOL AÇTI...

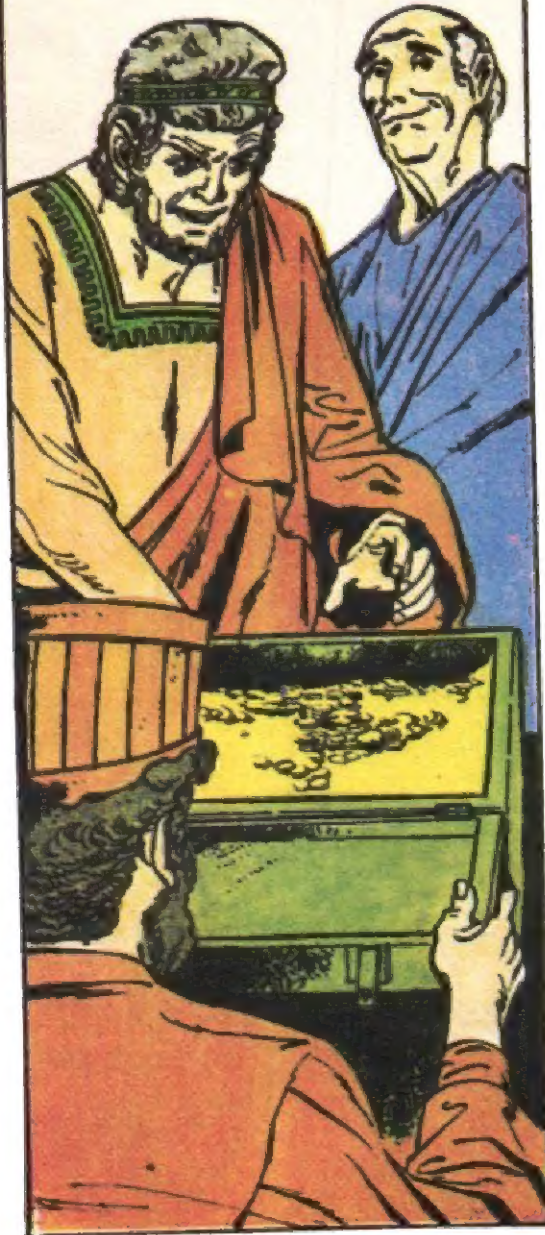

BUNDAN YARARLANAN ISPARTA, EZELİ DÜŞMANLARI PERSLERE KARŞI YENİ BİR SAVAŞ HAZIRLIKLARINA GİRİŞTİ...

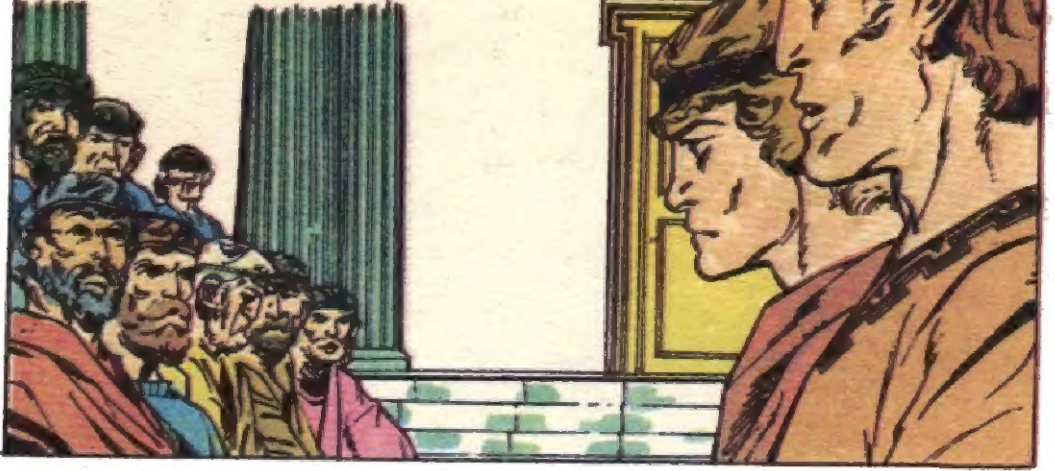
M.Ö. 395 YILINDA ISPARTA KRALI II. AGESILAOS KÜÇÜK, ASYA'YI İSTİLA EDEREK, PERSLERİ **SARDES** KENTİ ÇIKARILTI YENİLGİYE UĞRATTI...

BUNUN ÜZERİNE PERSLER
ESKİ BİR ÇAREYE BAŞVURARAK
ÖZELLİKLE **ATINA** VE **THEBAİ**'-
NİN (PELOPONNES SAVAŞI'NA
ISPARTA'NIN MÜTTEFİKİ OLAN)
ISPARTA'YA KARŞI OLAN ÖFKE-
LERİNİ ALTINLA PEKİŞTİRDİLER..

YUNANISTAN VE KÜÇÜK ASYA
ARASINDA BİR SEÇİM YAPMAK
ZORLUNDA KALAN KRAL AGESILA-
OS, M.Ö. 386'DA PERSLERLE
ANTALKİDAS BARISI'Nİ İM-
ZALAYARAK ANADOLU'DAKİ YU-
NAN SİTELERİNİN İDARESİNİ
PERSLERE BIRAKTI...

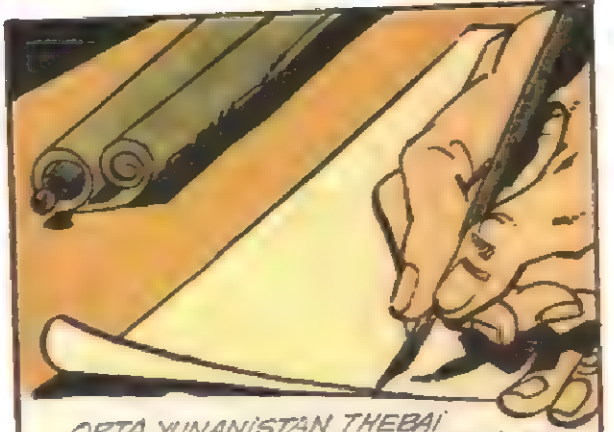
ORTA YUNANİSTAN'IN EN ÖNEMLİ KENTİ
THEBAİ, BOİOTİA'YI (BOİOTYA) DENETİMİ
ALTINA ALMAK DÜŞÜNCESİNDEYDİ... TİPKİ
ISPARTA'NIN **LAKONYA'YI**, ATİNA'NIN DA
ATTİKA'YI ALDIĞI GİBİ...

BUNU ENGELLEMEK İSTE-
YEN ISPARTA, THEBAİ'YE ANI
BİR SALDIRI DÜZENLEYEREK
ŞEHİRİ ELE GEÇİRDİ.. DEMOK-
RATİK REJİMİN İLERİ GELEN-
LEKİN; ON YILLIK BİR SÜRGÜNE
GÖNDEREREK İDAREYİ SOYLU
SİNİFA DEVRETTİ...

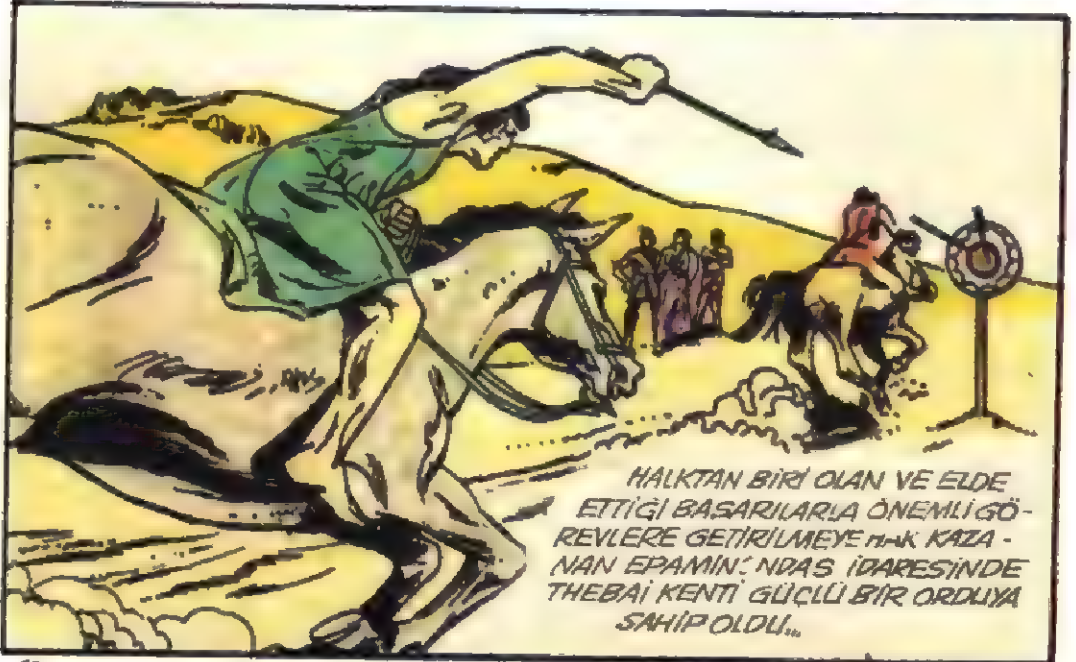

FAKAT SOYLLILARIN İKTİDARI UZUN
SÜRMEYİ... M.Ö. 379 YILINDA DEMOKRASİ
YANLIISI BİR SOYLU OLAN **PELOPIDAS**,
SÜRGÜNE GÖNDERİLENLERDEN MEYDANA
GETİRDİĞİ AZ SAYIDA BİR ORDUYLA ŞEHİRİ
GERİ ALDI...

ORTA YUNANİSTAN THEBAİ
KENTİNİN EGEMENLİĞİNE GİRDİ.. BU
ARADA ATINA DENİZ GÜCÜNÜ YENİDEN
KURDU VE BİR ASİR EVEL ARİSTİ-
DES TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİL-
MİŞ OLAN ULUSLARARASI DENİZ BİR-
LİĞİNİ YENİDEN OLUŞTURDU ..

PELOPIDAS İKTİDARINI SAĞ-
LAMLAŞTIRMAK AMACIYLA TE-
SALYA VE MAKEDONYA
ÜZERİNE BİR SEFER DÜZENLEDİ.
MAKEDONYA'DAN GERİ DÖNÜŞÜN-
DE YANINDA GENÇ BİR PRENS
OLAN **FİLİP** DE BULUNUYORDU...

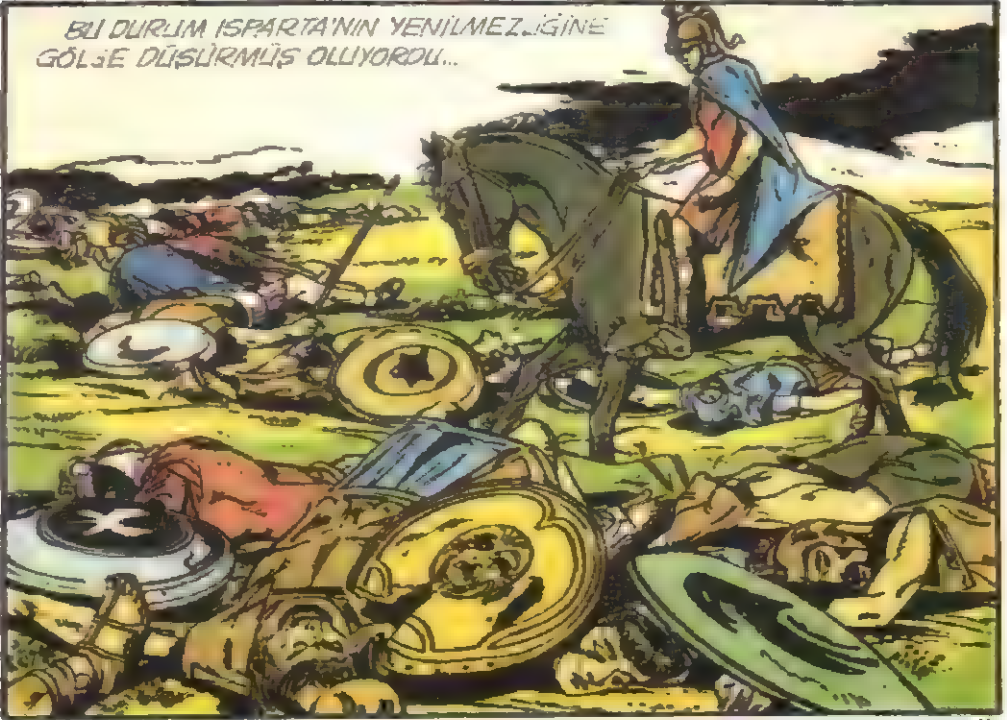

HALKTAN BİRİ OLAN VE ELDE
ETTİĞİ BAŞARILARLA ÖNEMLİ GÖ-
REVLERE GETİRİLMEMEYE HAK KAZA-
NAN EPAMİN'NDAS İDARESİNDE
THEBAİ KENTİ GÜÇLÜ BİR ORDUYA
SAHİP OLDU...

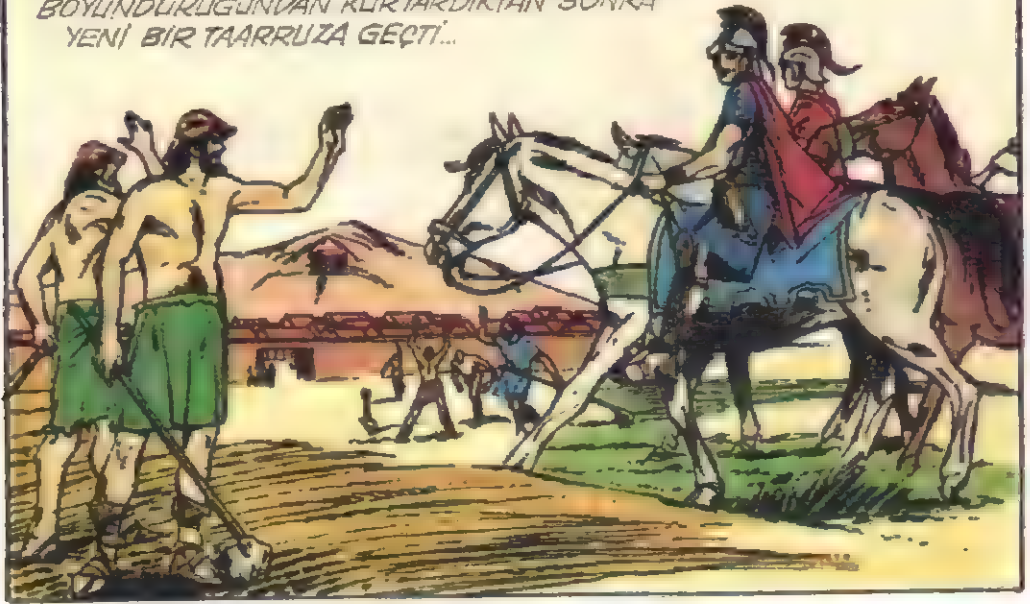
EPAMONONDAS'IN ASKERİ DEHASI SAYE-
SİNDE THEBAILİLER M.Ö. 371'DE MEYDANA
GELEN LEUKTRA SAVASINDA (LOKİRA) SAYI-
CA ÇOK İSTEN OLAN SPARTALILARA KARŞI BÜ-
YÜK BİR BAŞARI ELDE ETTİLER...

BÜYÜK DÜRLÜM İSPARTA'NIN YENİLMEZLİĞİNE
GÖLGE DÜŞÜRÜLMÜŞ OLUYORDU...

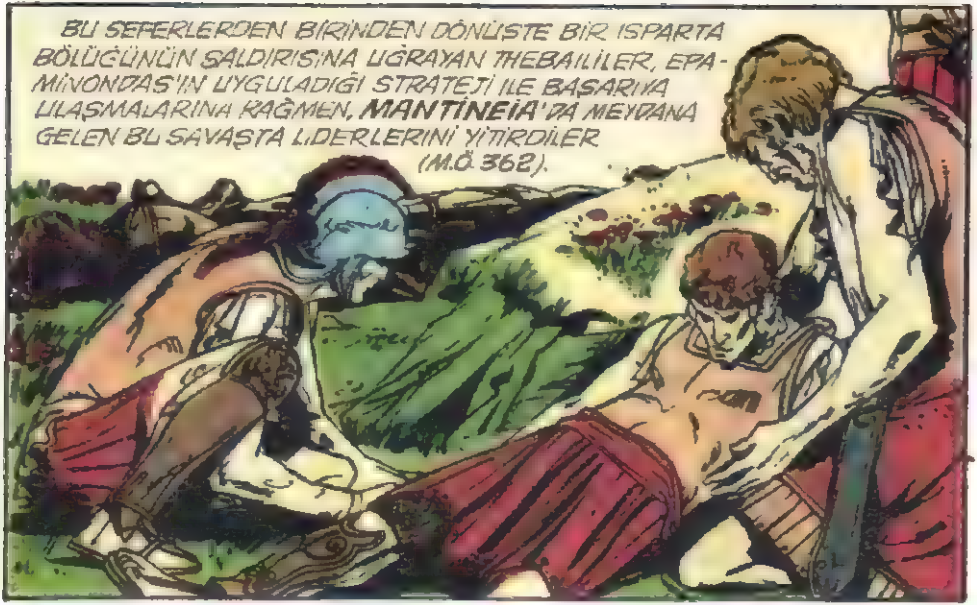
EPAMINONDAS ARKADYA BİRLİĞİNİ SAVUNDUKTAN VE
MESSENYA'YI İSPARTALILARIN DÖRT ASIR GÜREN
BOYUNDURUĞUNDAN KURTARDIKTAN SONRA
YENİ BİR TAARRUZA GEÇTİ...

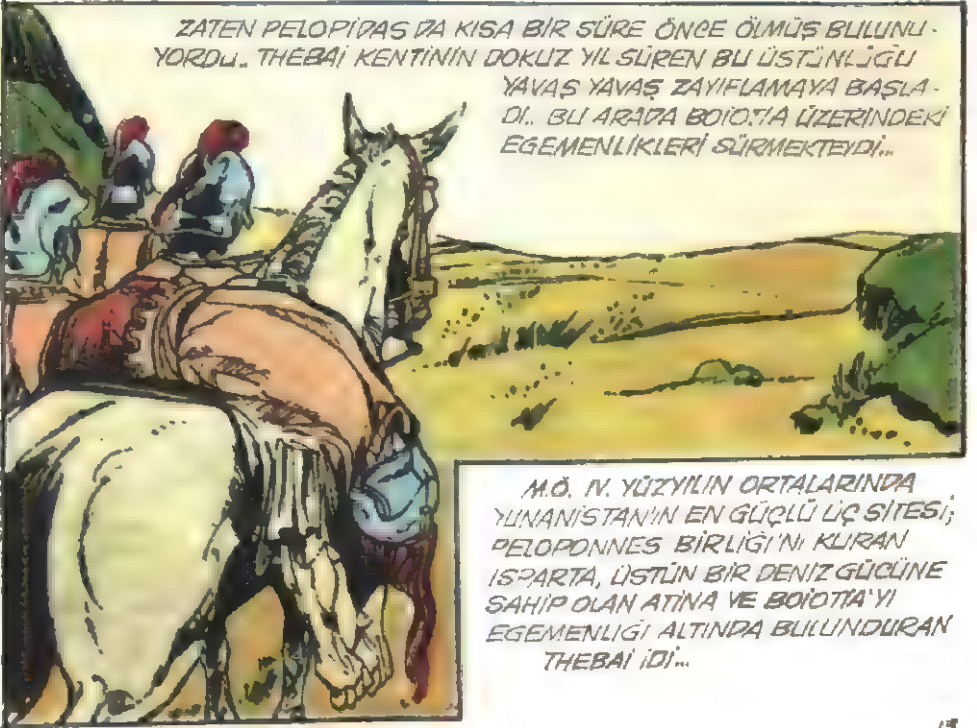
THEBAİ ORDUSU GÜCÜNÜN DORUĞUNDA BULUNUYORDU... EPA-
MINONDAS, PELOPONNES'İ İSGAL EDEREK İSPARTA KAPILARINA
KADAR DAYANDI... ŞEHİR ANCAK YAŞLI KRAL AGESİLAOS'UN TECRÜ-
BESİ SAYESİNDE İSTİLA'DAN KURTULMUŞTU...

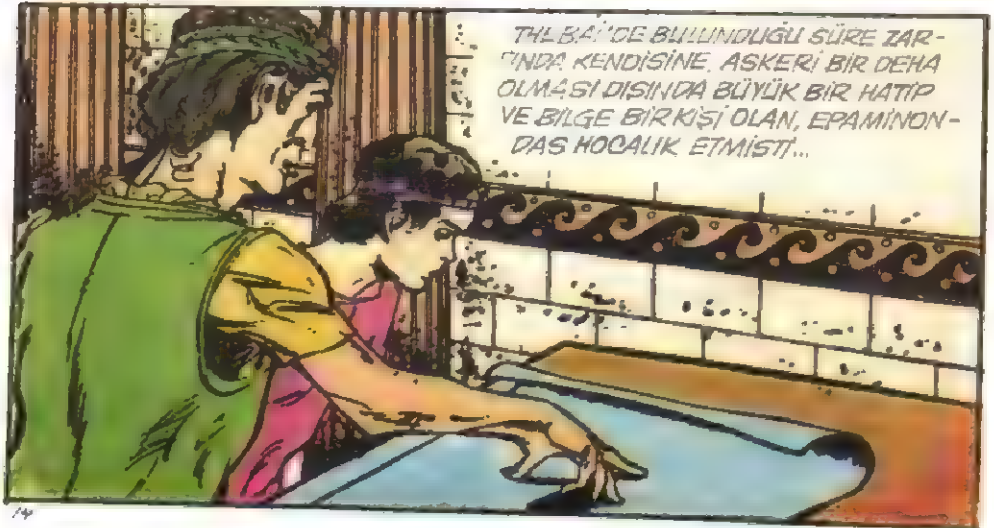
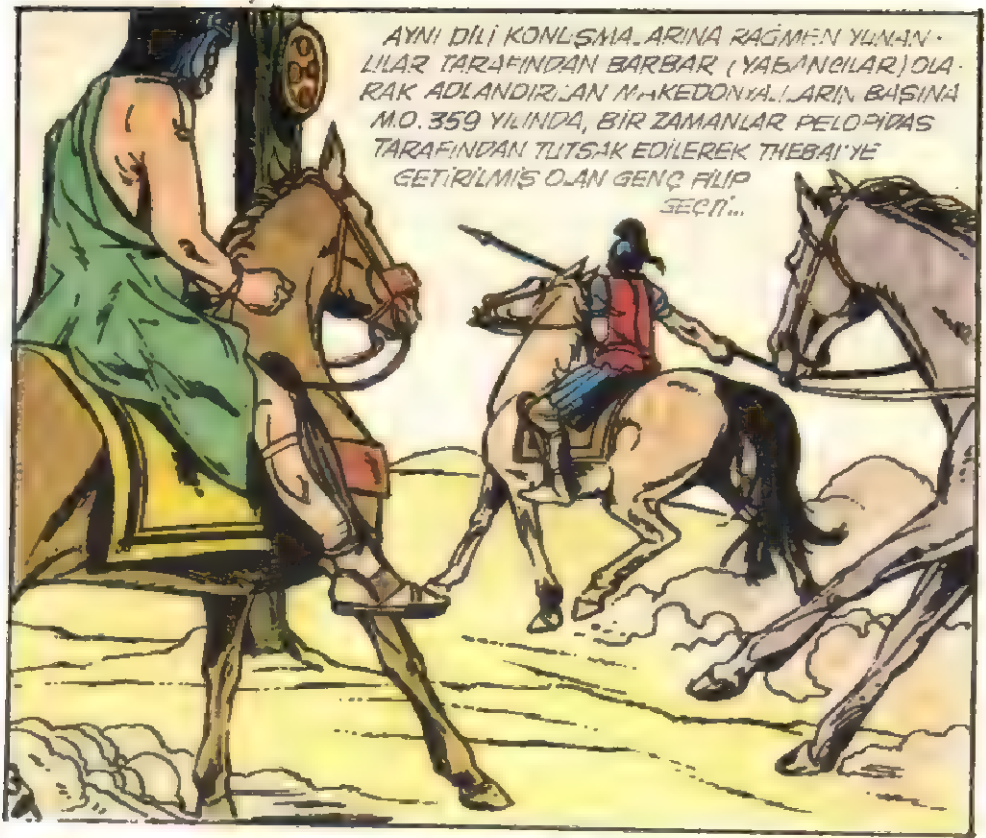
BU SEFERLERDEN BİRİNDEN DÖNÜŞTE BİR İSPARTA
BÖLÜĞÜNÜN SALDIRISINA UĞRAYAN THEBAILİLER, EPA-
MINONDAS'IN UYGULADIĞI STRATEJİ İLE BAŞARIYA
ULAŞMALARINA RAĞMEN, MANTINEİA'DA MEYDANA
GELEN BU SAVAŞTA LİDERLERİNİ YİTİRDİLER
(M.Ö. 362).

ZATEN PELOPİDAS DA KISA BİR SÜRE ÖNCE ÖLMÜŞ BULUNU-
YORDU.. THEBAİ KENTİNİN DOKUZ YIL SÜREN BU ÜSTÜNLÜĞÜ
YAVAŞ YAVAŞ ZAYIFLAMAYA BAŞLA-
DI.. BU ARADA BOİOTİA ÜZERİNDEKİ
EGEMENLİKLERİ SÜRMEKTEYDİ...

M.Ö. IV. YÜZYILIN ORTALARINDA
YUNANİSTAN'IN EN GÜÇLÜ ÜÇ SİTESİ;
PELOPONNES BİRLİĞİ'Nİ KURAN
İSPARTA, ÜSTÜN BİR DENİZ GÜCÜNE
SAHİP OLAN ATİNA VE BOİOTİA'YI
EGEMENLİĞİ ALTINDA BULUNDURAN
THEBAİ İDİ...

ATAK BİR KRAL OLAN VE II. FİLİP ADIYLA
TAHTA GEÇEN KRAL, ASKERLERİNİN EĞİ-
TİMİYLE YILANLI SUBAYLARI
GÖREVLENDİRDİ...

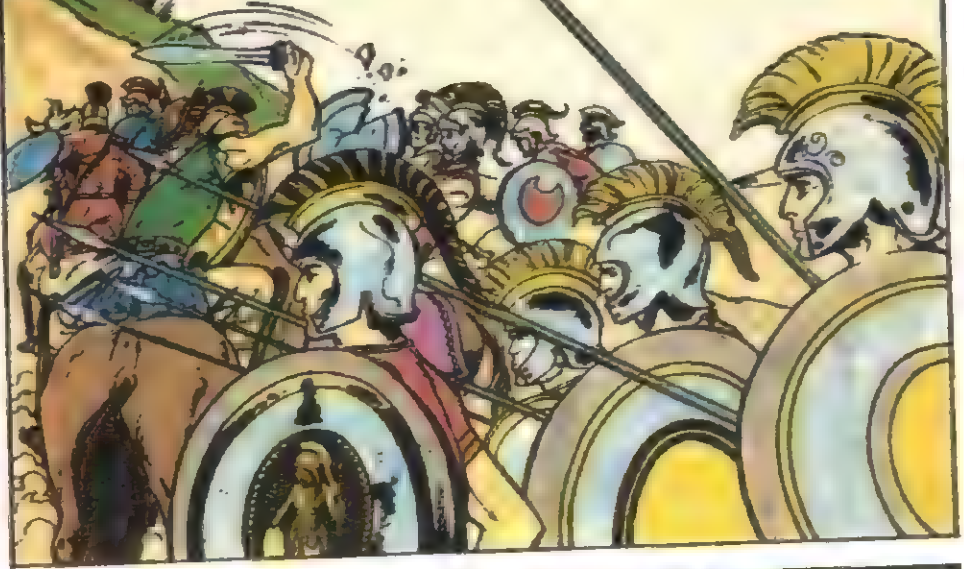

ORDUNUN EN GÜÇLÜ KANA-
DINI SÜVARİ KITALARI MEYDANA
GETİRMEKTEYDİ... COĞUNLUĞU-
NU BOYLU DELİKANLILARIN
OLUŞTURDUĞU BU KITALARA
HETAIROJ ADI VERİLİRDİ...

EN BÜYÜK ASKERİ BİRLİK-
LER HOPLİT'LERDİ.. BAŞLICA
SAVAŞ ARAÇLARI ZİRH, KAL-
KAN VE MIZRAKTİ.. ASKERLE-
RİN BAŞLARINDA BİRER
KASK BULUNURDU.. İKİ ÜÇÜ
SİVRİ OLAN MIZRAKLARININ
BOYU, DİĞER ÜLKE SAVAŞÇI-
LARINDAN FARKLI OLARAK
6 m. İDİ...

ÇOK İYİ EĞİTİLMİŞ BU ORDU
SAYESİNDE II. FİLİP KUZeyDE YER
ALAN VE PEONYALILARLA İLLİR-
YALILARA AİT BAZI TOPRAKLA-
RI ELE GEÇİRDİ...

DAHA SONRA TRAKYA'YI İŞGAL EDEREK KRENİDES
KENTİNİ ALDI VE BURADAKİ ALTIN MADENLERİNDEN
ELDE ETTİĞİ GELİRLE HEM ORDUSUNU GÜÇLENDİRDİ,
HEM DE SİYASİ İTTİFAKLAR KURDU...

ATINALI BÜYÜK BİR HATİP OLAN
DEMOSTHENES'İN (DEMOSTENES) TÜM İZLARINA
KAĞMEN FİLİP TARAFTARLAR. MAKEDONYA
KRALININ YUNANİSTAN'IN TAMAMINI
ELE GEÇİRME FİKRİNİ BİR TÜRLÜ
KABUL ETMEMEKTE DİRENİYORLARDI...

MÖ. 357'DE II. FİLİP HALKİDİKYA'YI VE POTİDAİA, AMPHİPOLİS
(AMFİPOLİS), METHONE (METONE) GİBİ İLİMANLARI İSTİLA ETTİ...
BİR ZAMANLAR ATİNA BİR İÇİNE AİT OLAN BU İMANLAR, PELO-
PONNES SAVAŞI'NDAN SONRA BAĞIMSIZLIKLARINA
KAVUŞMUŞLARDI...

THE-
BAİ VE ATİNA BİR İTTİFAK KURDU, ANCAK AR-
TIK ÇOK GEÇTİ.. M.Ö. 338'DE İKİ KENT DE HAI-
RONEİA'DA YENİLGİYE UGRADI.. SAVAŞ SIRA-
SINDA MAKEDONYA SÜVARİLERİNİN BAŞINDA
FİLİP'İN 18 YAŞINDAKİ
OĞLU İSKENDER BULU-
NLUYDU..

HAIRONEİA, YUNAN TARİHİNDE ÖNEMLİ
BİR DÖNÜM NOKTASIDIR.. BU SAVAŞLA HER
BİRİ BAĞIMSIZ OLAN ŞEHİR DEVLETLERİNİN
(POLİS) SİYASİ EGEMENLİKLERİ SONA ERMİŞ,
MUTLAK BİR MONARŞİYE GEÇİLMİŞTİR...

KRAL FİLİP KAZANDIĞI BAŞARIYA RAĞMEN
TİPKİ İSPARTALILARIN YAPTIĞI GİBİ YUNANIS-
TAN'A SAHİP OLMAK AMACININ YARDI..

PERSLERE BİR SALDIRI DU-
ZENLEMELİK ÜZERE DİĞER ŞEHİR
DEVLETLERİNDEN YARDIM İSTE-
Dİ.. İSPARTA DIŞINDA DİĞER Şİ-
TELERİN KATILMASIYLA KURULAN
KORINT BİRLİĞİ'NİN BAŞINA GE-
ÇEN FİLİP, M.Ö. 336'DA BİR SUİ-
KAST SONUCU ÖLDÜRÜLDÜ...

SULKAST HABERİ ATINA'YA
GELİNCE DEMOSTHENES HALKA
HİTABEN YAPTIĞI KONUŞMADA
BU OLAYIN HERKES İÇİN HAYIRLI
OLDUĞUNU VE TİRANİN ÖLÜMÜ İLE
TANRILARA TEŞEKKÜR BORÇLU
OLDUKLARINI BİLDİRİYORDU...

YUNAN SİTELERİNİN ÇOĞU ARTIK BAĞIMSIZLIK
LARINI KAZANDIKLARINI VE BİRLİĞİN LİDERLE BİR
LİKTE YOK OLDUĞUNU DÜŞÜNMEYE BAŞLA
MIŞLARDI...

AMA BİR ŞEYİ UNUTUYORLARDI...
FİLİPİN OĞLU **İSKENDER** İLE....

...ANNESİ OLAN İLK EŞİ OLYM-
PIAS (OLIMPAS) HENİZ SAĞDI..

İSKENDERİN KİŞİLİĞİNİN
GELİŞMESİNDE EN BÜYÜK ROL
OLAN KİŞİ, ÇOCUKLUĞUNUN
BERİ ONUN EĞİTİMİYLE İLGİLİ
HEN HOCASI ARISTOTELE..

ARISTOTELESİN ÖĞRENCİSİNE ÖĞRETMEYE
ÇALIŞTIĞI SİYASİ FELSEFENİN ÇAĞUSU DÜŞÜNCELER-
DEN KAYNAKLANMAKTAYDI. "YUNANISTAN BUTÜN
DÜNYAYA HÂKİM OLMAK İSTEDİR. YALNIZ BUNUN
İÇİN ÜLKEYİ BİR TANRI GİRİ YÖNETELEK VE KİMİ-
SEYE, HATTA YASALARA BİLE BOYUN EĞMEYE
DEK BİR KRALA İHTİ-
YAÇ VARDIR.."

İS'ENDER, BABASININ İKİNCİ EŞİ VE DİĞER AKRABALARI İLE OLAN PROBLEMLERİNİ HALL EDİP TAHTA ÇIKTIĞINDA, HENÜZ 20 YAŞINDAYDI...

İLK İS OLARAK SINIR BÖLGELERİNDEKİ DAĞLARDA YAŞAYAN KABİLELERİ ORTAĞAN KALDIRDI... AKLI, İSYAN BELİRTİLERİ GÖSTEREN YUNANİSTAN'DA'DI...

YUNANİSTAN'DA İSE GENÇ KRALIN BU SAVAŞ SIRASINDA ÖLDÜĞÜ HABERİ YAYGINDI... THEBAİ VE ATİNA TÜM SİTELERİ İSYANA ÇAĞIRDI...

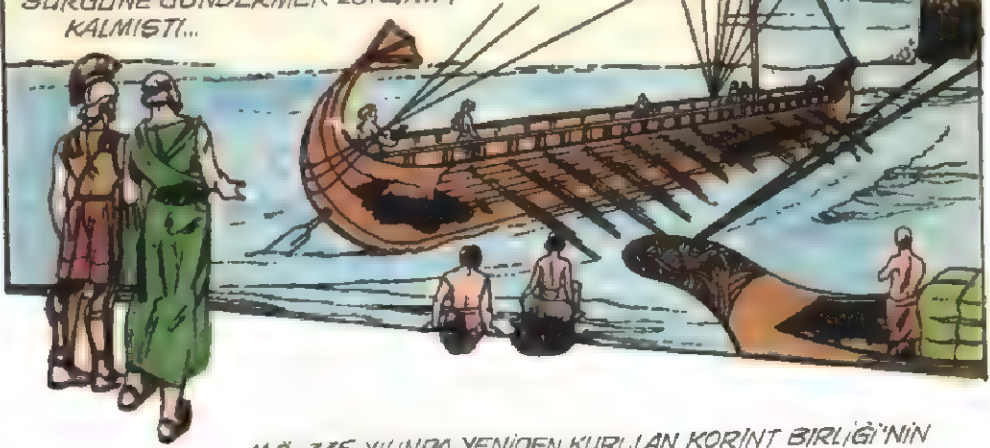
AMA GENÇ KRAL ÖLMEMİŞTİ.. HEMEN
ORDUSUYLA BİRLİKTE THEBAİ ÖNLERİNE
GELDİ VE ŞEHİR HALKINDAN TESLİM
OLMALARINI İSTEDİ.. BU TEKLİFİN
REDDEDİLMESİ ÜZERİNE.....

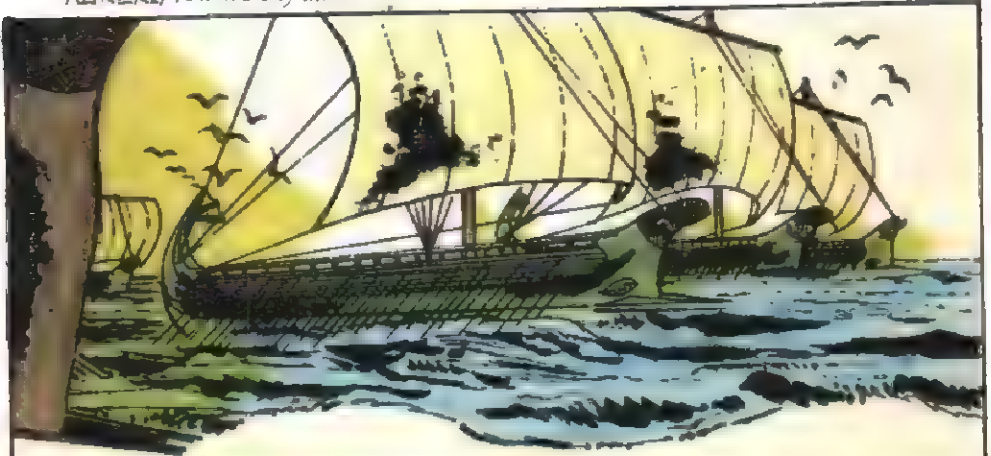
....ŞEHİR YERLE BİR EDİLDİ...
40.000 KİSİDEN 7.000'İ ÖLDÜ,
GERİ KALANI ESİR OLDU...

ATINA BU ÇATIŞMADAN DAHA HAFİF SARTLARLA
KURTULMAYI BAŞARMIŞ. ANCAK SEHİRDE YASAYAN
THEBAILİLERLE, DEMOSTHENES GİBİ 'MAKEDONYA'
NIN İZLEDİĞİ POLİTİKAYA KARŞI OLAN KİŞİLERİ,
SÜRGÜNE GÖNDERMEK ZORUNDA
KALMIŞTI...

MÖ. 335 YILINDA YENİDEN KURULAN KORINT BİRLİĞİ'NİN
BASINA GEÇEN İSKENDER, İRAN ÜZERİNE BÜYÜK BİR SEFER BAŞLATTI...
ERTESİ YIL BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU MAKEDONYALILARDAN OLUŞAN 6.500
SÜYARİ VE 35.000 HOPLİT (AĞIR SİLAHLI PIYADE), 100 TRIREM (3 SIRA
KÜREKLİ KADIRGA)'LIK BİR DONANMA EŞLİĞİNDE....

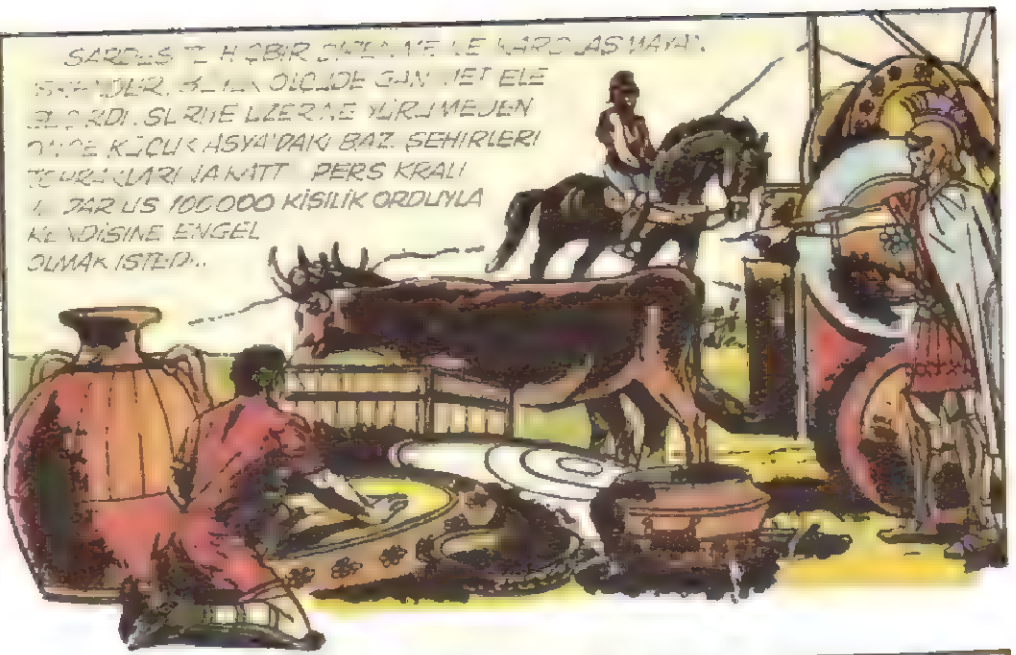
....HELLESPONTOS'TA BİR ARAYA GELDİLER... BUNDAN 150 YIL
ÖNCE YİNE AYNI YERDE PERS KRALI **KSERKSES** YUNANİSTAN'IN
FETHİNE GİRİŞMİŞ BULUNUYORDU...

KÜÇÜK ASYA'YA GEÇEN İSKENDER
TRUVA'DA BİR SLİRE KALARAK ZEUS,
ATHENA'ATENA VE HERCULES/HER-
KÜL'ADINA TAPINAKLAR İNŞA ETTİRDİ
VE HOMEROS'UN DESTAN KAHRAMAN-
LARINDAN OLAN **ASİL**'İN MEZARININ
ÖNÜNDE DİZ ÇÖKTÜ..

SATRA-
LILKILARIN (EYALETLERİN)
İDARECİLERİ DURUMUNDA OLAN
PERS SATRAPLARI DÜŞMAN OR-
DUSUNU GRANİKOS (BIGA GÖ-
LÜ) İZMİĞİ YAKINLARINDA KARŞILA-
MAKAYA KARAR VERMİŞLERDİ...
3Ü KARAR 2İ YASINDAKİ MA-
KEDONYALI GENERALİN BİRBİRİ-
ARDINA GELEN ZAFERLERİNİN
DE BAŞLANGICI OLDU...

SARDİS'E HİÇBİR ÇİLEMELE KARŞIYAKI.
İSKENDER, BİLİNİ OLCULDE GAY NET ELE
BİRDİ. SLRİNE LZERAE YÜRİ MEJEN
ONCE KÜÇÜK ASYADAKİ BAZ. ŞEHİRLERİ
TEVRİKLARİ İA KİTT. PERS KRALI
İ. DAR İUS 100.000 KİŞİLİK ORDULYLA
KENDİSİNE ENGEL
OLMAK İSTEDİ..

...ANCIK BASARLI BİR SAVAŞ TAKT. GİLYİGİLA-
YAN İSKENDER, OLĞAN İ. DAR BİR GEC DE SIKIŞ
T. KARAK. İ. O 333 YILINDA İSSOSTA PERSLERİ
İEN LGİNE İİGRATTI. DARİUS KACTI. BÜTÜN HAZİNE-
Sİ İSKENDER'İN ELİNE GECİ.

İSSOS ZAFERİ PERS İMPARATORLUĞU'NUN
KALBİNE GİDEN YOLU AÇMIŞ OLUYORDU.. FAKAT
GENERALİN BAŞKA BİR PLANI VARDI..

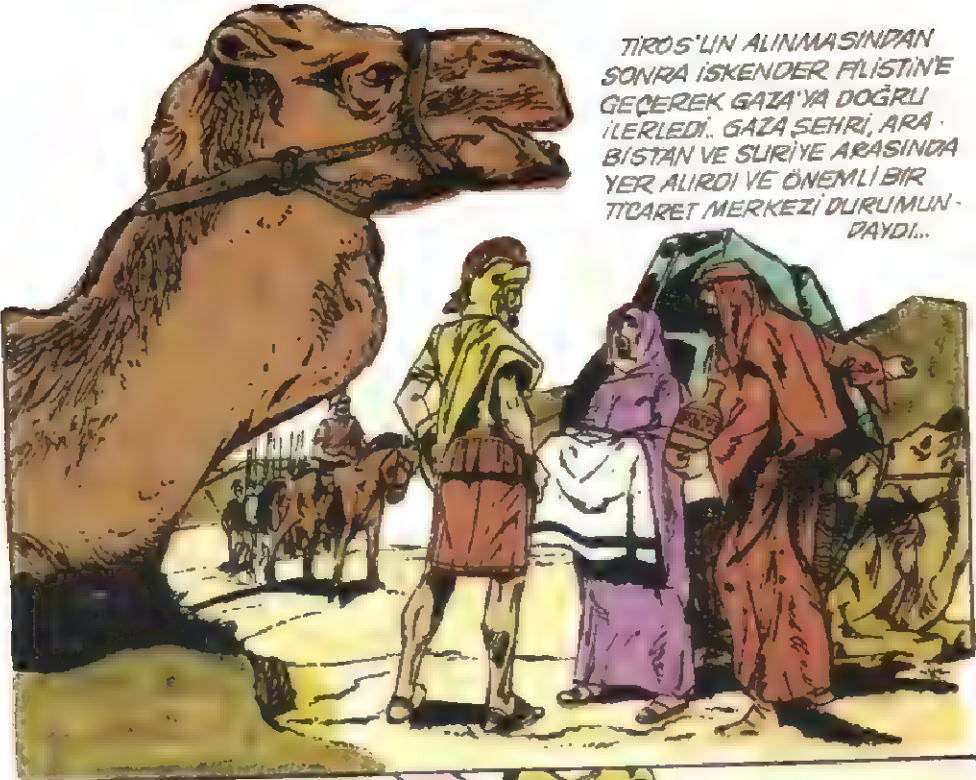

PERSLERİN EN ÖNEMLİ DENİZ LÜSSÜ OLAN
TİROS DIŞINDA ÖTEKİ SİRİYE LİMANLARINI
KAN DÖKMEDEN ALMAYI BAŞARDI...

KAYALIKLARIN ÜZERİNDE KURULMUŞ OLAN VE MUHKEM SURLARLA ÇEVRELİ BU ESKİ FENİKE KALESİNİN FETHİ İSE YEDİ AY SÜRDÜ...

TİROS'LIN ALINMASINDAN
SONRA İSKENDER FLİSTİNE
GEÇEREK GAZA'YA DOĞRU
İLERLEDİ. GAZA ŞEHİRİ, ARA
BİSTAN VE SÜRİYE ARASINDA
YER ALIRDI VE ÖNEMLİ BİR
TİCARET MERKEZİ DURUMUN
DAYDI...

YUNANLILARLA MAKEDONYA
LILARDAN OLLUSAN ORDU, SO-
NUNDA MİSİR'A VARDI... O
DÖNEMDE PERSLERİN BİR KO-
LONİSİ DURUMUNDA OLAN
MİSİR, SAĞASMADAN
TESLİM OLDU.

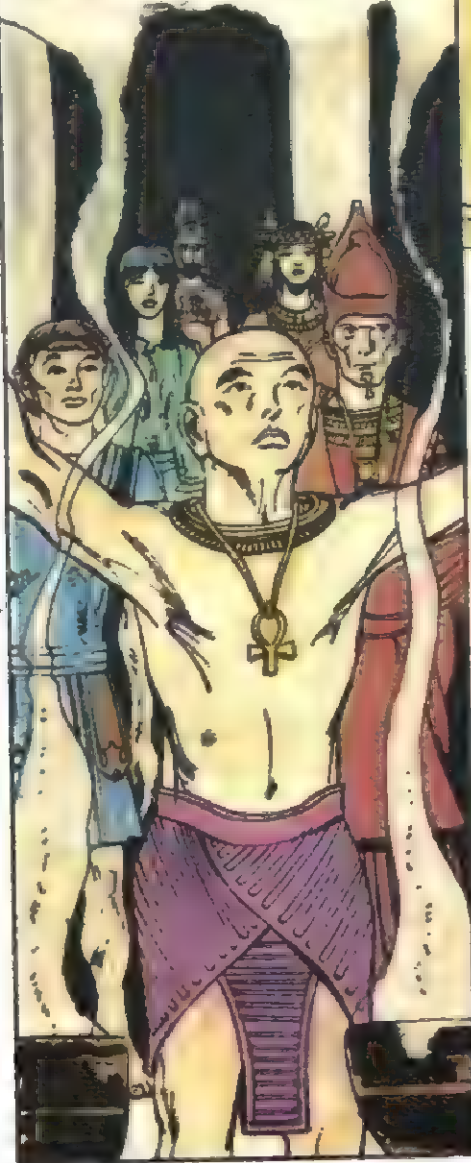
MO 336 YILINDA M. SİR S-
KENDER BİR İRTARCI OL-
RAK BAGR'YA BAŞTI..
ISKENDER BU TARİHTE
24 YASINDAYDI...

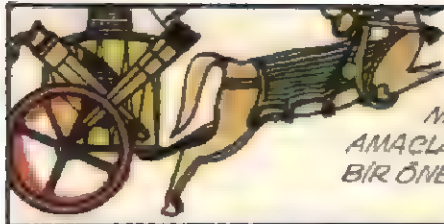
- İLK İS OLARAK M SİR'DA PERS-
LER TARAFINDAN YIKTIRILMIŞ OLAN
TAPINAKLARIN YENİDEN İNŞASINI
EMRETTİ.. KAFASINDA DOĞU'NUN VE
BATI'NIN TEK İMPARATORU OLMA
DÜŞÜNCESİ YATIYORDU...

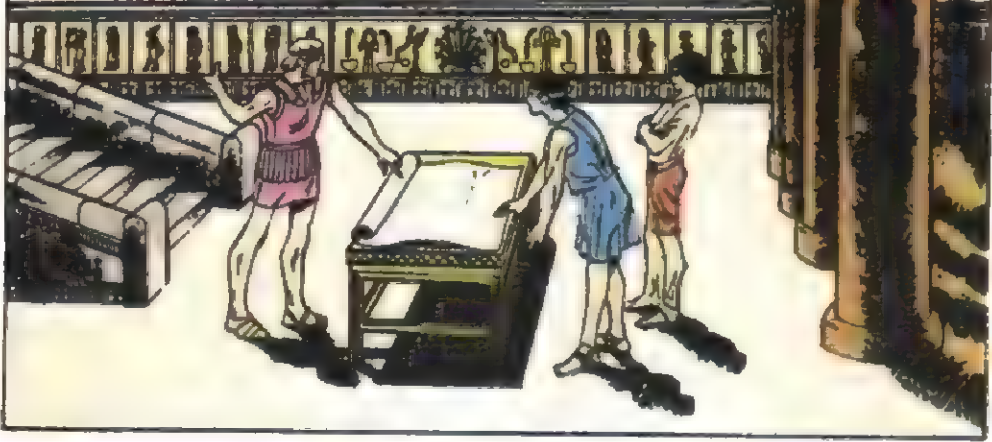
FETHEDİLEN YERLERİN HALKINI KAZANMANIN BİR YOLU YA, TİPKİ TARİHTE Kİ PERS KRALLARI KİROS VE BÜYÜK DARIUS'UN YAPTIĞI GİBİ, ONLARIN GELENEK GÖRENEKLERİYLE DİNLERİN OL- DUĞU GİBİ KABUL ETMEKTİ...

İSKENDER YUNANİSTAN'DAN EN ÖNÜLÜ SPORCULARI VE MÜZİSYENLERİ GETİRTEREK, MEMFİS'TE BÜYÜK BİR ŞENLİK DÜZENLEDİ. BU ŞENLİKTE MİSİRLİLER KENDİSİNE 'RA' NIN OĞLU VE KARDEŞİ' UNVANINI VERDİLER...

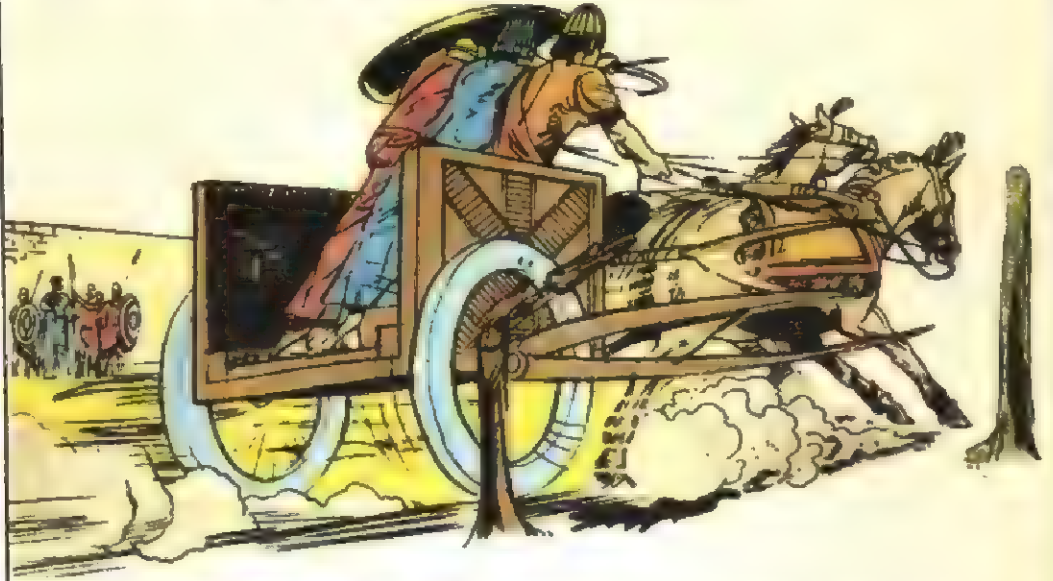

MİSİR'İN O DÖNEMDE AKDENİZ'DE
BİR LİMANI BULUNMAMAKTAYDI. PLAN-
LARINI BİZZAT İSKENDER'İN HAZIRLA-
MIŞ OLDUĞU İSKENDERİYE KENTİ BU
AMAÇLA KURULDU VE BÜYÜK
BİR ÖNEM KAZANDI...

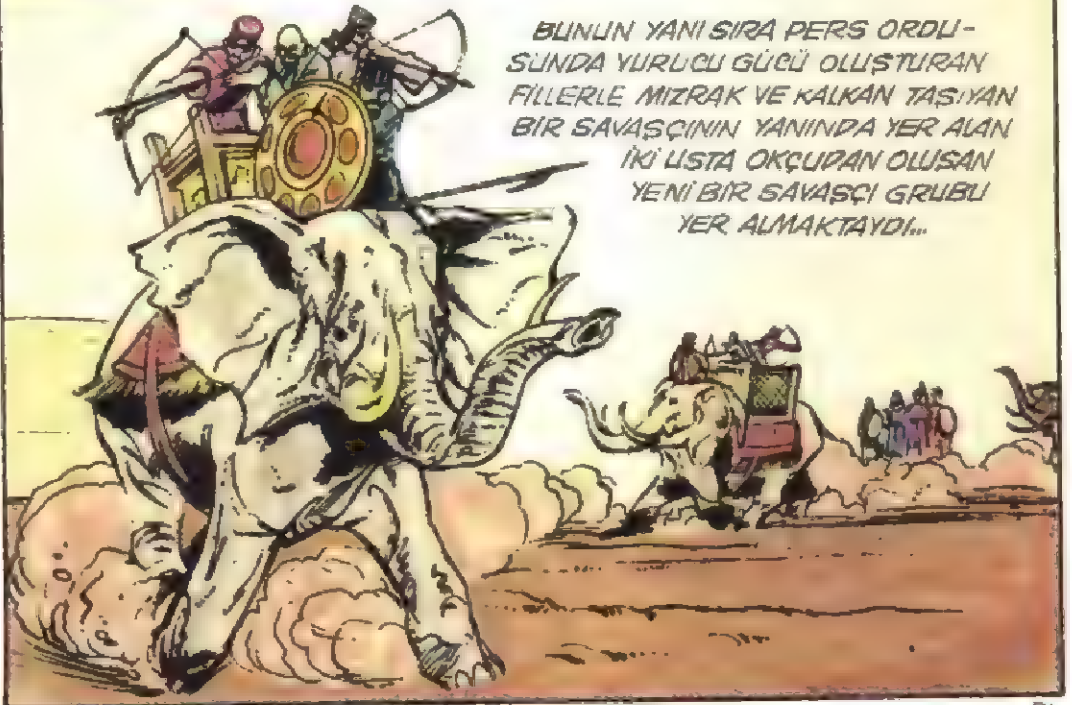

M.Ö. 331'DE İSKENDER
KUMANDASINDAKİ ORDU MEZO-
POTAMYA'YA DOĞRU HAREKET ETTİ.
SÖZLÜ EDİLEN YERDE III. DARIUS
KENDİLERİNİ BEKLEMekteydi...

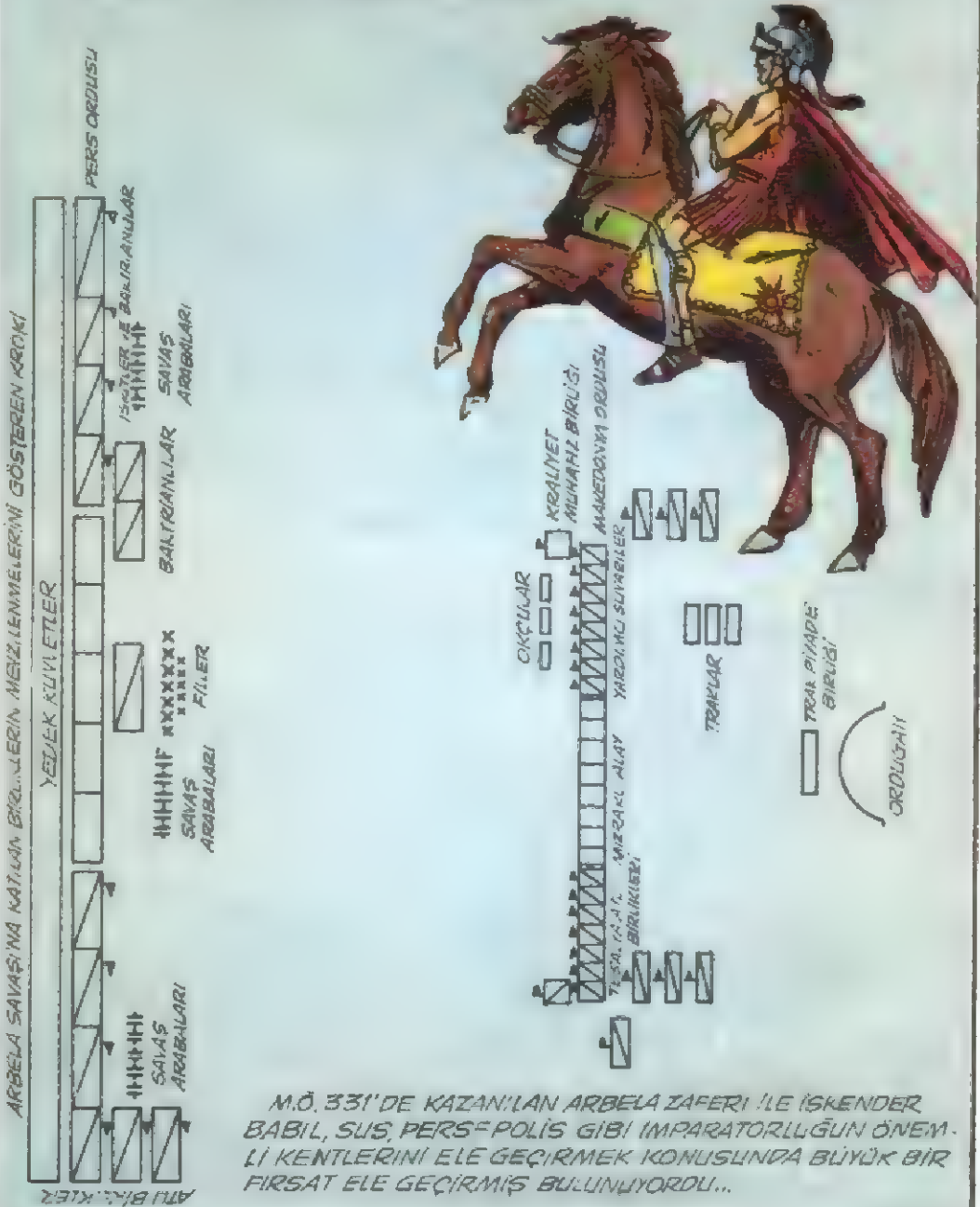
İSSOS'TA YENİLEN VE KAÇMAK ZORUNDA KALAN DARIUS BU
SÜRE ZARFINDA BÜTÜN ZAMANINI GÜÇLÜ BİR ORDU MEYDANA
GETİRMEK İÇİN HARCAMIŞTI.. ÖZEL OLARAK ORDUYA KATILAN TIR-
PANLI SAVAŞ ARABALARININ GAYESİ, MAKEDONYALILARIN MIZRAKLI
ALAYLARINI EKİN BİÇER GİBİ BİÇİP YOK ETMEKTİ...

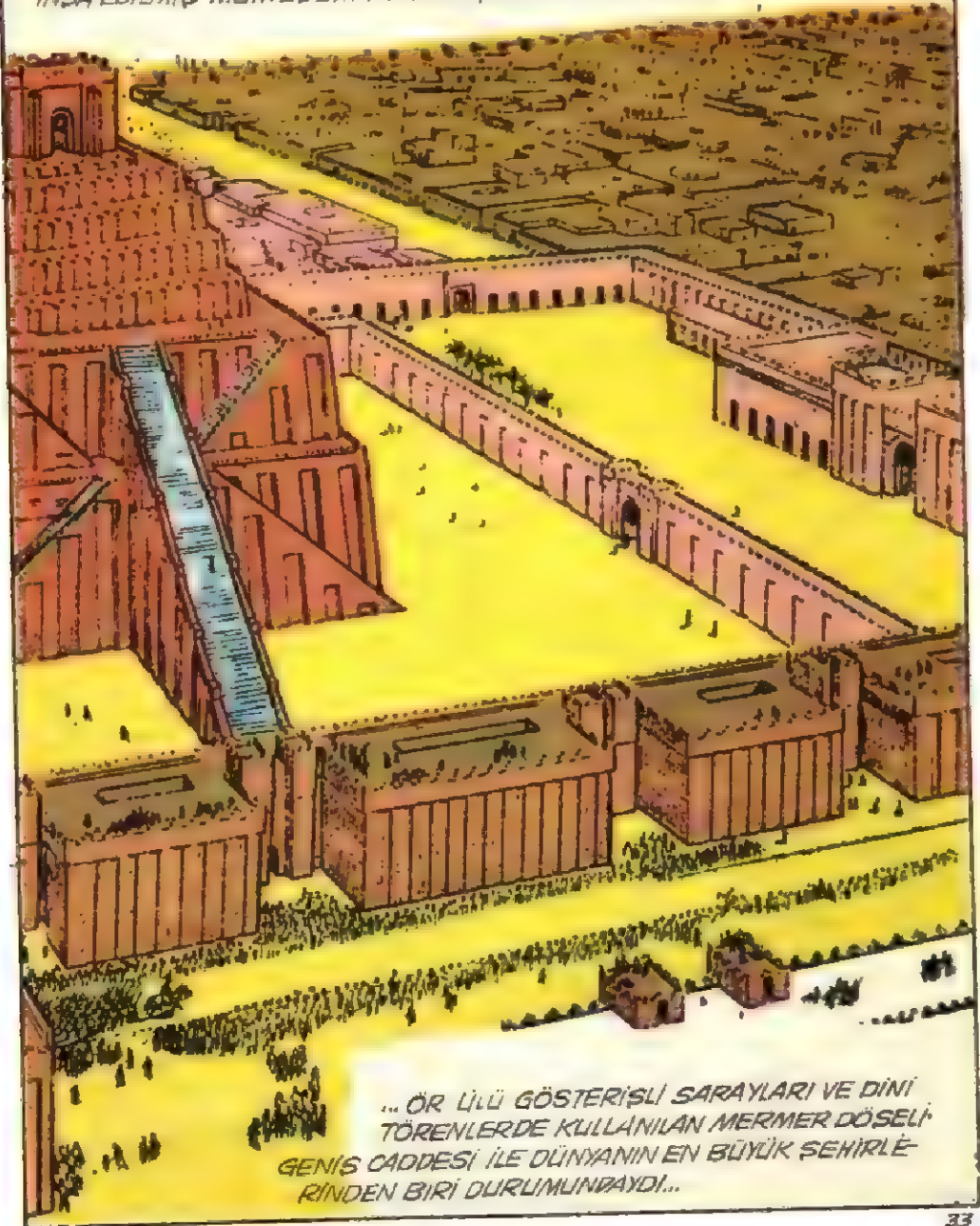
BUNUN YANI SIRA PERS ORDU-
SUNDA YÜRÜCÜ GÜCÜ OLUŞTURAN
FİLLERLE MIZRAK VE KALKAN TAŞIYAN
BİR SAVAŞÇININ YANINDA YER ALAN
İKİ LİSTİ OKÇUDAN OLUŞAN
YENİ BİR SAVAŞÇI GRUBU
YER ALMAKTAYDI...

ASKERİ ACI DAN LİSTİN DURUMDA BULUNMASINA RAĞBETEN, DARUS SAG-
DULULU DAVRANMADI VE DİSMANI ANCAK BÜYÜK VE KÜÇÜK ZAP SIVU
ARASINDAKİ ARBELİ OVASINDA "ERBİL OVASI" BEKLEME" TERCİH ETTİ...
ANCAK NE FİLLER NE JE" ROANLI SAVAŞ ARABALARI MAKEDONYALI
GENERALİ YENMEYİ BASARAMADILAR...

SAVAS DÜZENİNDE BABİL ÜZERİNE YÜRÜMEKTE OLAN MAKEDONYA
ORDUSUNU HALK, ŞEHİR KAPILARI AÇIK BİR VAZİYETTE VE MERAKLA İZ-
LEMEKTEYDİ.. BABİL KENTİ O DÖNEMDE BİR ZİGGURATIN TEPEŞİNDE
İNŞA EDİLMİŞ MUHTESEM TAPINAKI, DUVARLARI SIRLI TUĞLALARLA....

...ÖR LÜLÜ GÖSTERİŞLİ SARAYLARI VE DİNİ
TÖRENLERDE KULLANILAN MERMER DÖŞELİ
GENİŞ CADDESİ İLE DÜNYANIN EN BÜYÜK ŞEHİRLİ-
RİNDEN BİRİ DURUMUNDAYDI..

SEHİR ALAN İSKENDER TAPINAKLARI TAMİR ETTİRDİ, BABİL TANRI-
LARINA KURBANLAR ADADI VE ESKİ SATRAPI GÖREVİNDE BIRAKARAK
YANINA BİR ASKERİ DİĞERİ DARI KONULARDA YETKİLİ...

.. İKİ MAKEDONYALI ATADI...
KISA SÜRE SONRA DA SUS
(SUSA) VE PERSOPOLİS KENT-
LERİNİN FETHİ İÇİN YOLA ÇIKTI..
BURALARI ALARAK İMPARA-
TORLUĞUN DEĞERLİ
HAZİNELERİNİ ELE
GEÇİRDİ...

DAREİKOS ADI VERİLEN
LİNLİ PERŞ PARALARI YE-
NİDEN ERİTİLEREK ÜZER-
LERİNE İSKENDERİN
RESMİ BASILDI...

YUNAN TAPINAKLARININ M.Ö. 480 YILINDA
YAKILIP YIKILMASININ ÖCÜ, BIZZAT İSKEN-
DER'İN İLK MEŞALEYİ TUTUŞTURMASIYLA
ALINDI VE PERSOPOLİS KENTİNİN BÜYÜK
YÜK BİNALARI YERLE BİREDİLDİ...

III DİRİS ARBELA BOZGUYUNDAN
SONRA MEDYA'YI ESKİ BAŞKENTİ
OLAN EKBATA'YA ÇEKİLMİŞ BİR HAL
DE İRAN TEKRAR İZALZEYVE DO-
ĞU KANADINDE'NİN ALTINDA
TUTMAKTAYDI...

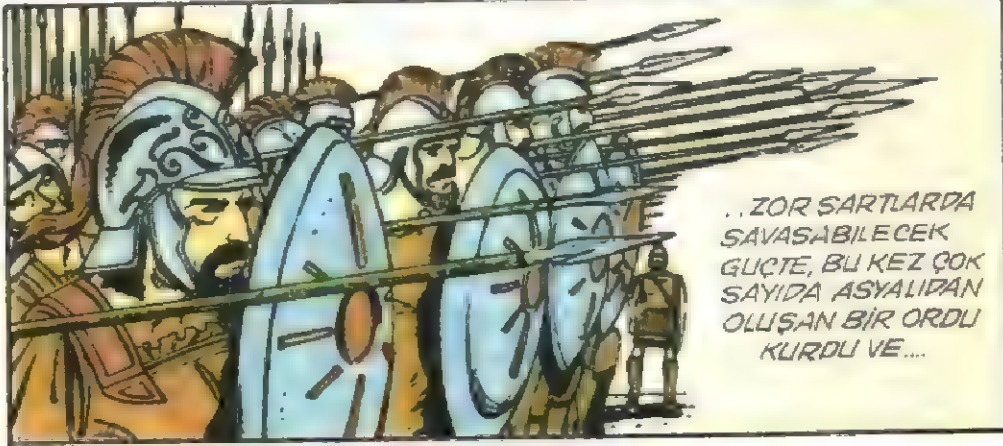
İSKENDER PASARGADE'DEN GE-
ÇİSİNDE DE, YUNANLILARIN GÖZÜN
DE ÖRNEK BİR DEVLET ADAMI VE
KOMUTAN OLAN VE M.Ö. VI. YÜZYILDA
PERS İMPARATORLUĞUNU KURAN
BÜYÜK KİROS'UN MEZARININ
ÖNÜNDE SAYGI DURUŞUNDA
BULUNDU...

KORINT BİRLİĞİ BU DURUMDA AMAÇINA ULAŞMIŞ
DEMECTİ. ZİRA PERS İMPARATORLUĞU DİYE BİR DEVLET
ARTIK YOKTU. İSKENDER YAŞLARI VE SAĞLIK LARI
NEDEN NİLE ASKER LİK YAPAMAYACAK DURUMDA
BULUNAN BÜTÜN YUNAN LI VE MAKEDONYALI
ASKERLERİ TERHİS ETTİ...

ASYA ÜZERİNDEKİ BÜTÜN EMELLERİ
GERÇEKLESEN İSKENDER YENİ BİR HAREKET
PLANI UYGULAYARAK...

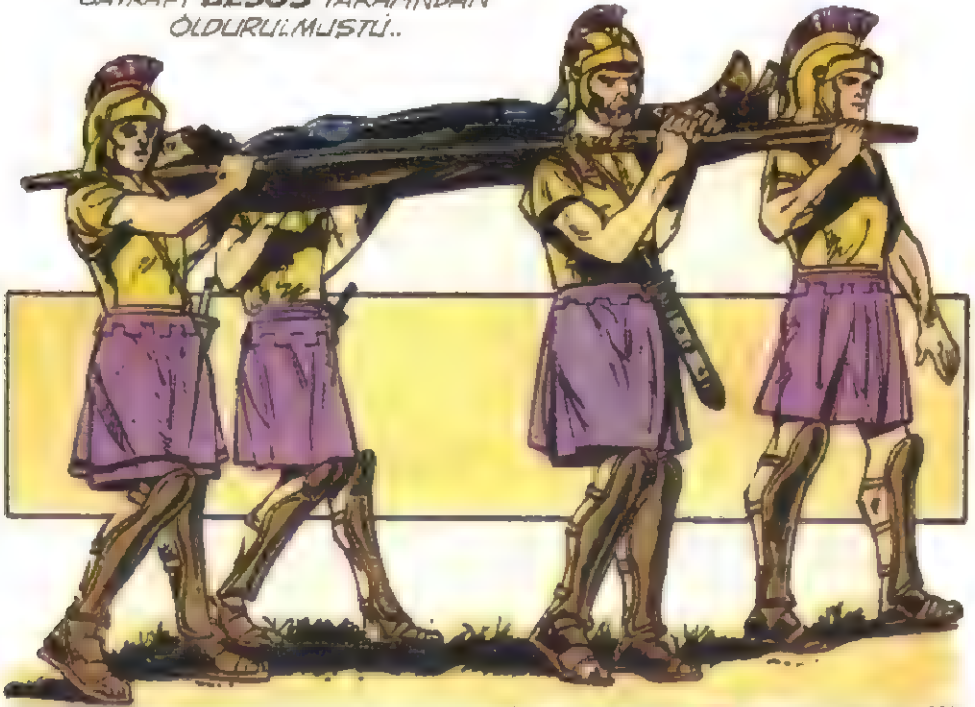

...ZOR SARTLARDA
SAVASABİLECEK
GÜÇTE, BU KEZ ÇOK
SAYIDA ASYALIDAN
OLLUŞAN BİR ORDU
KURDU VE...

...VAKİT GEÇİRMEDEN
DARIUS'UN PEŞİNE DÜŞTÜ...

ANCAK ONUN ÖLÜSÜNÜ BULABILDI.. DARIUS, KENDİ
TELAASINDAN OLAN **BAKTRIA** (BUGÜNKÜ AFGANISTAN!)
SATRAPI **BESOS** TARAFINDAN
ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ..

PERS İMPARATORLUNUN CENA
ZESİ, SANINA YAKIŞIR BİR TÖREN
LE PERSOPOLIS'E GONDERİLDİ..

İSKENDER BU KEZ
BESOS'U İZLEMeye
BAŞLADI..

ORDU BİR MEÇHULE DOĞRU İLER-
LEMEKTEYDİ.. ZİRA ELLERİNDEKİ
HARİTALAR DİCLE'NİN ÖTESİNDEKİ
TOPRAKLAR HAKKINDA BİLGİ VER-
MEKTEN UZAKTI.. İSKENDER
BUNA RAĞMEN PLANINDAN
VAZGEÇMEDİ

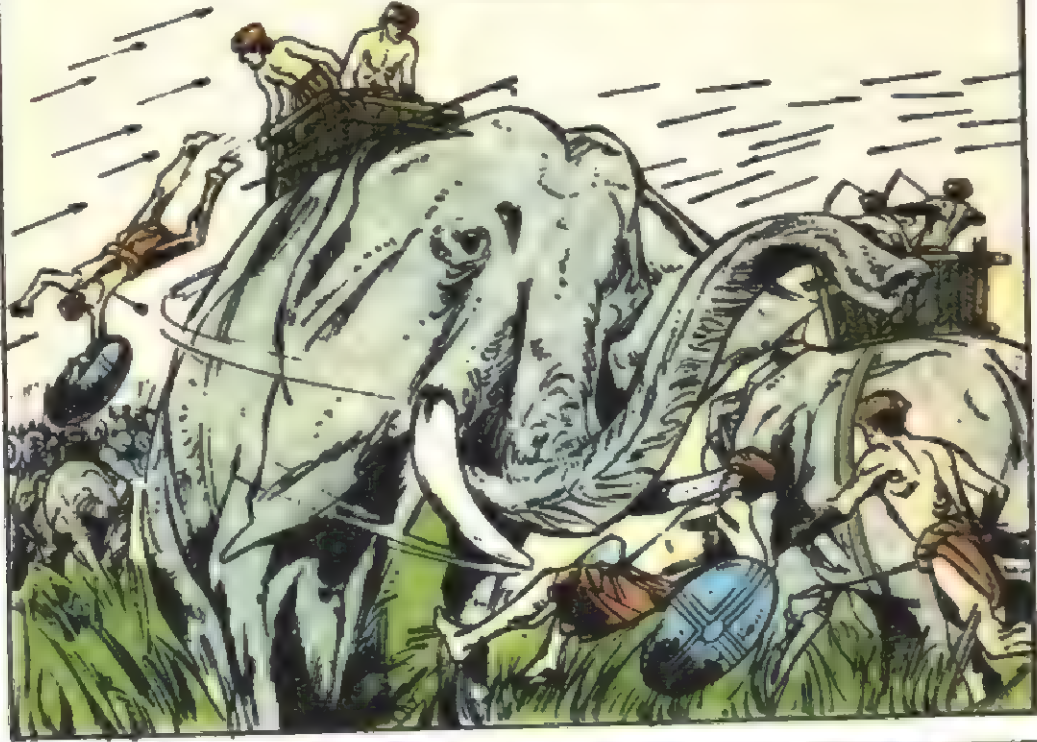
BESOS'U ARAMAK İYİLER SÜRDÜ...
BU ARAYIŞ BOYUNCA İSKENDER VE
BERABERİNDEKİLER SIK SIK KUZAY-
DOĞUDAN SALDIRAN MASAGETLERLE
(ORTA ASYALI KAVİM) MÜCADELE ET-
MEK ZORUNDA KALDILAR...

SONUNDA BESOS YAKALANDI
VE PERS HÜKÜMLERİNE GÖRE
KULAKLARI VE BURNU KOPARI-
LARAK ÖLDÜRÜLMEK ÜZERE
EKBATANA'YA GÖNDERİLDİ...

İSKENDER AFGANİSTAN'YA
KALDIĞI İKİ YIL SÜRESİNDE (M.Ö.
329-328) HEM ÇARPIŞMALARA
DEVAM ETTİ, HEM DE BÖLGEDE
YENİ ŞEHİRLER KURDI.. İSKEN-
DER M.Ö. 327'DE BAKTRİA'NIN
YERLİSİ OLAN PRENS OKSÜAR
TEĞ'İN KIZI ROKSANE İLE
EVLENDİ...

BURADAN PENCAPA GİTTİ.. İNDUS'UN YUKARI
ÇIĞIRINDA YER ALAN BU BÖLGEDEKİ KÜÇÜK KRALLIKLARI,
KENDİSİNE SİDDETLE KARŞI KOYMALARINA RAĞMEN
EGEMENLİĞİ ALTINA ALDI...

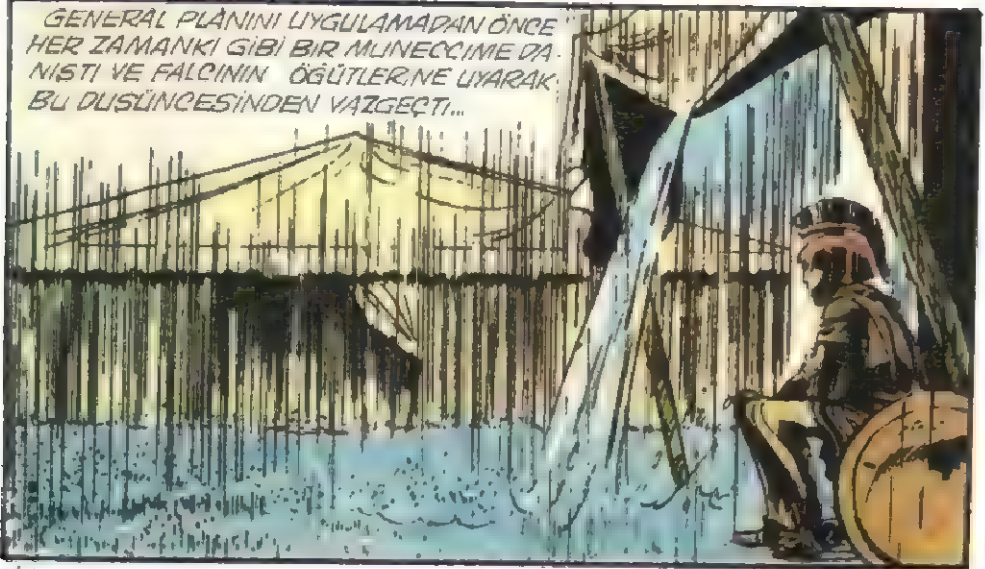
EFSANEVİ
BİR ÜLKE OLAN
HİNDİSTAN'IN
ZENGİNLİKLERİ
KENDİSİNİ
BÜYÜLEMİŞTİ...

ULKEYİ BÜTÜNLÜYLE ELE GEÇİRME FİKRİ, ADAM-
LARI ARASINDA HOSNUTSUZLUK YARATTI..UZUN
VE ZORLU BİR YOLCULUK VE HINDİSTAN'IN DIN-
MEK BİLMEYEN MÜSÖN YAĞMURLARI, AS-
KERLERİ GÜÇSÜZ BIRAKMIŞTI..

GENERAL PLANINI UYGULAMADAN ÖNCE
HER ZAMANKI GİBİ BİR MUNECCİME DA-
NIŞTI VE FALCININ ÖĞÜTLERİNE UYARAK
BU DÜŞÜNCEŞİNDEN VAZGEÇTİ...

BUNUNLA BİRLİKTE İNDUS NEHİR YOLUNU
İZLEYEREK GÜNEYDE DENİZE AÇILMAK AMA-
CIYLA BİR DONANMA OLUSTURDU...

İKİYE AYRILAN ORDUNUN
BİR BÖLÜMÜ GİRİTLİ NEARKOS'UN
KOMUTASINDA HİNT OKYANUSU'NA
AÇILARAK, İRAN KÖRFEZİ ÜZERİNDEN
MEZOPOTAMYA'YA GEÇTİ...

ÖTEKİ KOL İSE İSKENDER'İN KOMUTASINDA
ALTI AY SÜREN YORUCU BİR YOLCULUKTAN
SONRA KARA YOLUYLA İMPARATORLUGUN
MERKEZİNE ULAŞTI...

M.Ö. 324 YILINDA SÜS KENTİNE GELİN-
DİĞİ DE İSYAN HAVASI MAKEDONYALILAR-
I OLDUĞU KADAR PERSİLERİ GE-
LENLERİNİ DE SARMIS
BULUNUYORDU...

BAZI SATRAPLAR ÇOĞUNLUĞU YUNANLI OLAN
PARALI ASKERLERDEN OLUŞAN ORDULAR KUR-
MUŞLARDI. İSKENDER İSYANI KISA SÜREDE
BASTIRARAK SATRAPLARI ÖLÜMLE
CEZALANDIRDI...

PARALI ASKERLER
RINE DE DOĞULU
KURDUĞU ŞEHİR-
LERDEN BAZI
TOPRAKLAR
VERDİ...

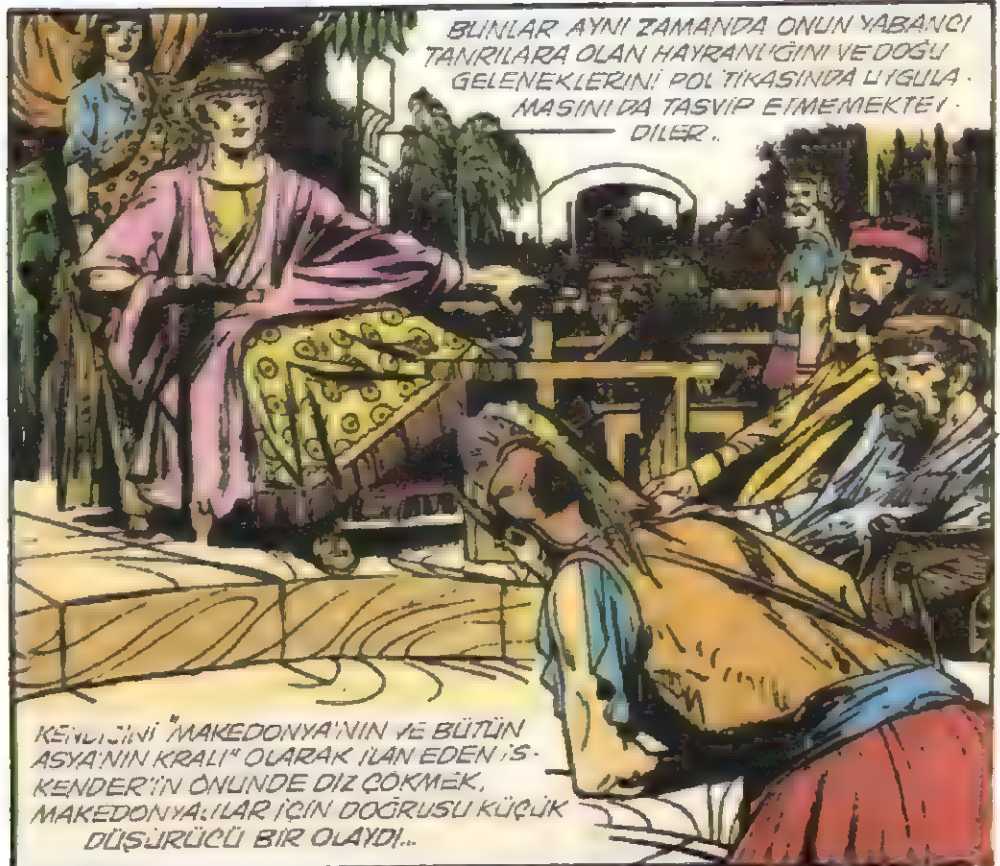

BÖYLECE YENİ YENİ VERİLEŞİM BÖ-
GELERİ KURULMUŞ VE KENDİSİ
İÇİN TEHLİKELİ OLABİLECEK OLAN ÖNEM-
Lİ BİR ASKERİ GÜÇ, BASKENTTEN UZAK
BİR BÖLGEDE İSKÂN EDİLMİŞ
OLUYORDU...

GERÇEKTE İSKENDERİN
DÜŞMANI ÇOKTİ. BUNLA-
RIN BAŞINDA DA ULUSLAR-
ARASI DÜZEYDE BİR İMPA-
RATORLUK KURMA FIKRİNİ
ANLAMAYIP REDDEDEN
KENDİ KOMUTANLARI
GELİYORDU...

BUNLAR AYNI ZAMANDA ONUN YABANCI
TANRILARA OLAN HAYRANLIĞINI VE DOĞU
GELENEKLERİNİ POLİTİKASINDA UYGULA-
MASINI DA TASVİP ETMEMEKTEY-
DİLER..

KENDİSİNİ "MAKEDONYA'NIN VE BÜTÜN
ASYA'NIN KRALI" OLARAK İLAN EDEN İS-
KENDERİN ÖNÜNDE DİZ ÇOKMƏK,
MAKEDONYA'LILAR İÇİN DOĞRUSU KÜÇÜK
DÜŞÜRÜCÜ BİR OLAYDI...

ISKENDERİ HER ZAMAN "BENZERLERİ ARASINDA
EN İYİSİ" OLARAK GÖREYİ MAKEDONYA SOYLULARI ARTIK
ONLU DOĞULU BİR DESPOT
OLARAK GÖRMEYE
BAŞLAMISLARDI...

BU SÜRE ZARFINDA MEYDANA SELEN BİRÇOK
OLAY KRALLA TEBAASI ARASINDAKİ GERGİNLİ-
ĞİN ARTMASINA YOL AÇTI. BİR KOMPLYU BAS-
TIRMAK İSTEYEN KRAL, BU ARADA ÇOK SAYI-
DA SUÇSUZ İNSANIN DA ÖLÜMÜNE
NEDEN OLDU...

BASKA BİR ÇİN GRANİKOS SAVAŞI'NDA
KRALLIN HAYATINI KURTARMIS OLAN
KARA KLEITOS, ASKERİ BAŞARILARI
ÇİN KRALI TANRILARLA BİR TUTAN
DALKAVUKLARDAN LISANARAK....

...İSKENDER'E ASLINDA BU BAŞARILARIN İLÂHİ VE
OLAĞANUSTU HIÇBİR YANİ BULUNMADIGINI VE II
FİLİP TARAFINDAN BİR ARAYA GETİRİLMİŞ ÇOKSA-
YIDA MAKEDONYALI ASKERİN KANI PAHASINA....

...KAZANILDIĞINI SÖYLEDİ.. İSKENDER EN AZ
KLEITOS KADAR SARHOŞTU VE ONA ÇOK KIZMIŞTI.
YANINDA DÜŞÜK ASKERLERDEN BİRİNİ KARŞISIN,
KAPARAK DOSTUNUN VE ASKERLİK ARKADAŞININ
GÖĞSÜNE SAPLADI...

ISKENDER DAHA SONRA NE KADAR PİŞMAN OLDUYSA DA
BU HAKSIZ CİNAYETİN MAKEDONYALI ASİLZADELERDEN
OLUSAN SÜVARİLER (HE-
TAİROI) ÜZERİNDEKİ
OLUMSUZ ETKİSİNİ
SİLEMEDİ...

BİR BAŞKA ÜZÜCÜ
OLAY DA ARISTOTE-
LES'İN YEGENİ VE İS-
KENDER'İN YAKINI
VİSİ OLAN KALLİSTE-
NES İLE MEYDANA
GELDİ...

KALLİSTENES
DAVRANIŞLARINI VE GÜTTÜC
SETİ TENKİT ETMEYE BAŞLAMIS
CANI SIKILAN KRAL, ONU YARGIL
KENDİSİNE KARŞI GELEMEKLE SEVİNDİ
VE ÖLÜME MAHKÛM ETTİ...

III. DARIUS'UN KIZLARINDAN BİRİYLE EVLENEN İSKENDER YÜKLÜ BİR DRAHOMA İSLÜL
GETİREREK SUBAYLAR ARASINDA PERS KA-
DINLARI İLE ENEYMEYİ ÇEKİCİ BİR HALE
GETİRMEYE ÇALIŞTI. AMACI BİRLEŞME YOLU
İLE DOĞRU VE BAKIYI İYİLETTİRİŞ OLAN...

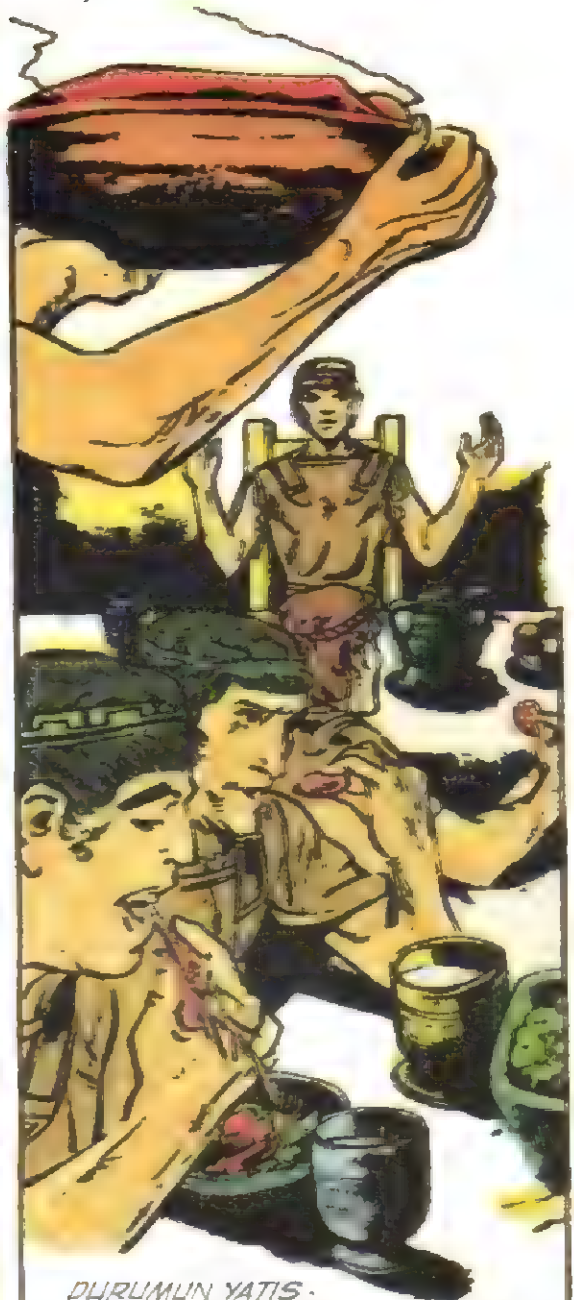

... İMPARATORLUĞUN MİRASINA
KONMAKTI. BU ARADA ORDUDA 45-
YA 45 L ASKERLERİN SAYISI BİR
HAYLI ARTMIŞ DURUMDAYDI VE
BUNLARIN ÇOĞUDA
SÜVARIYDI...

OYSA O GÜNE KADAR SÜVARI-
LERİN ÇOĞU, MAKEDONYALILAR
ARASINDAN SEÇİLİRDİ...

BU DURUM GERGINLİĞİ
ARTIRDI VE OPİS TE ÇOK SA-
YIDA VATANDASIN İSSİZ KAL-
MASI İSYANA YOL AÇTI.. İSYA-
NI SERT BİR ŞEKİLDE BAS-
TIRAN İSKENDER, HALKA
BABASININ MAKEDONYA
İÇİN YAPTIĞI MÜCADELEYİ
DİLE GETİRDİ VE HAKSIZ
OLDUKLARINI İLERİ
SÜRDÜ...

DURUMUN YATIS-
MASI ÜZERİNE DÜZENLENEN ŞÖ-
LENDE TANRILARDAN, PERS VE
MAKEDONYALILARDAN OLUSAN
BİRLİK SAYESİNDE, ÜLKENİN YENİ-
DEN REFAHA KAVUSMASINI
DİLEDİ

M.Ö. 323 YILINDA IMPARATORLUĞUN BAŞKENTİ
HALİNE GELEN BABİL'E GIDEREK, ARABİSTAN'IN
FETHİ HAZIRLIKLARINI BAŞLATTI..

KALDELI ASTROLOGLAR KENDİSİ-
NE ARABİSTAN'A VARAMAYACAĞI-
NI BİLDİRMİŞLERDİ..

İSKENDER ONLARI DİNLEMEDİ..
BABİL'DE SAVAŞ PLANLARI YAPMA-
YA BAŞLADI.. ARABİSTAN'IN İSTİLA-
SINDAN SONRA KARTACA'YI ALMAK
VE AKDENİZ'İN BATI KIYILARINA
BÜTÜNÜYLE SAHİP OLMAK İSTİ-
YORDU..

ANCAK ASTROLOGLARIN DEDIĞİ ÇIKTI. İSKEN-
DER AĞIR BİR HASTALIĐA YAKALANDI VE GOS-
TERİLEN BÜTÜN İHTİMAMA RAĞMEN KURTARI-
LAMAYARAK 33 YASINDA HAYATA VEDA ETTİ..
(13 HAZİRAN 323)

İSKENDER'İN ÖLÜ-
MÜ ÜZERİNE TAHT
KAVGALARI BAŞLADI...
SONUNDA GENERALİN
EN ÇOK SEVDİĞİ ES-
LERİNDEN BİRİ OLAN
ROKSANE'DEN DOĐAN
OĐLUNUN TAHTA
ÇIKMASINA KARAR
VERİLDİ...

GÖSTERMELİK KRALLIK
ÇOK KISA SÜRDÜ.. BİRKAÇ
YIL SONRA KÜÇÜK KRAL,
BÜTÜN YAKINLARIYLA
BİRLİKTE ÖLDÜRLÜDÜ...
İSKENDER'İN EN YAŞLI
KOMUTANLARINDAN BİRİ
OLAN ANTİGONOS İMPA-
RATORLUĞUN KIRLIĞINI
SAĞLAMAYI DENEYİ-
ŞE DE.....

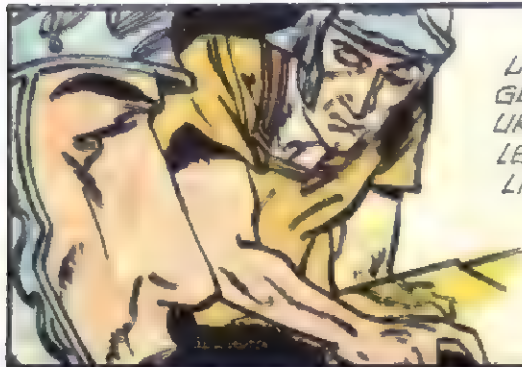
...SELEUKOS VE LİSİMAKHOS KENDİ-
SİNE KARŞI ÇIKARAK ONU MÖ 301'
DE FRİGYA'DA, İPSOS'TA YENİLGİYE
UĞRATTILAR...

SAVAŞ DA MESELEYİ ÇÖZEMEYİNCE ULKE
20 YIL BOYUNCA KARIŞIKLIKLAR İÇİNDE
KALDI.. SONUNDA İMPARATORLUK ÜÇE
BÖLÜNDÜ...

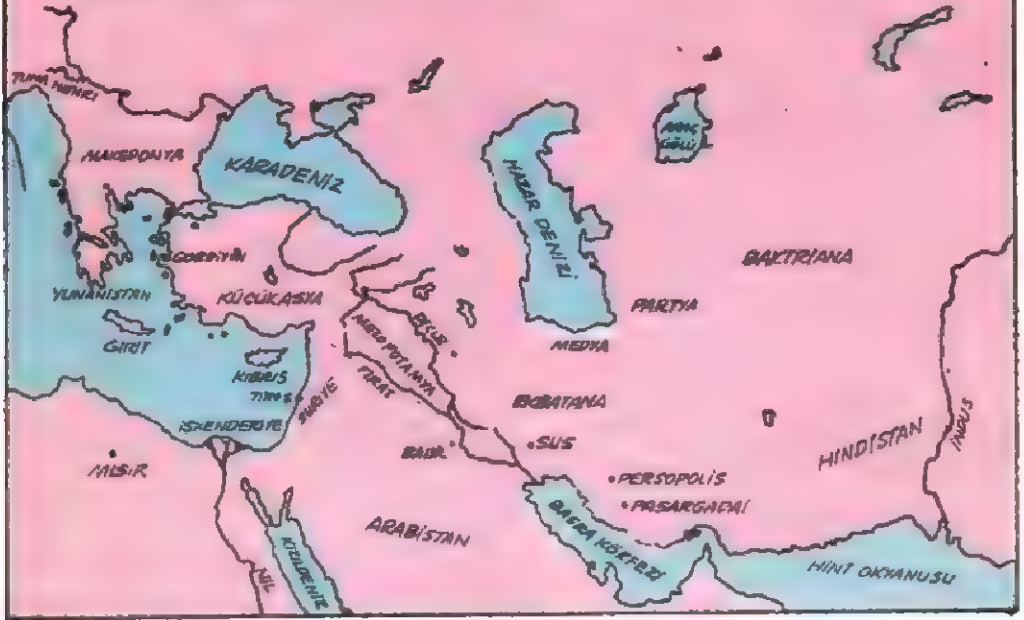

MISIR KRALLIĞI
İSKENDER'İN EN İYİ
ADAMLARINDAN BİRİ
OLAN PTOLEMAİOS LA-
GOS'UN SOYUNDAN GE-
LEN LAGİDLERE
VERİLDİ...

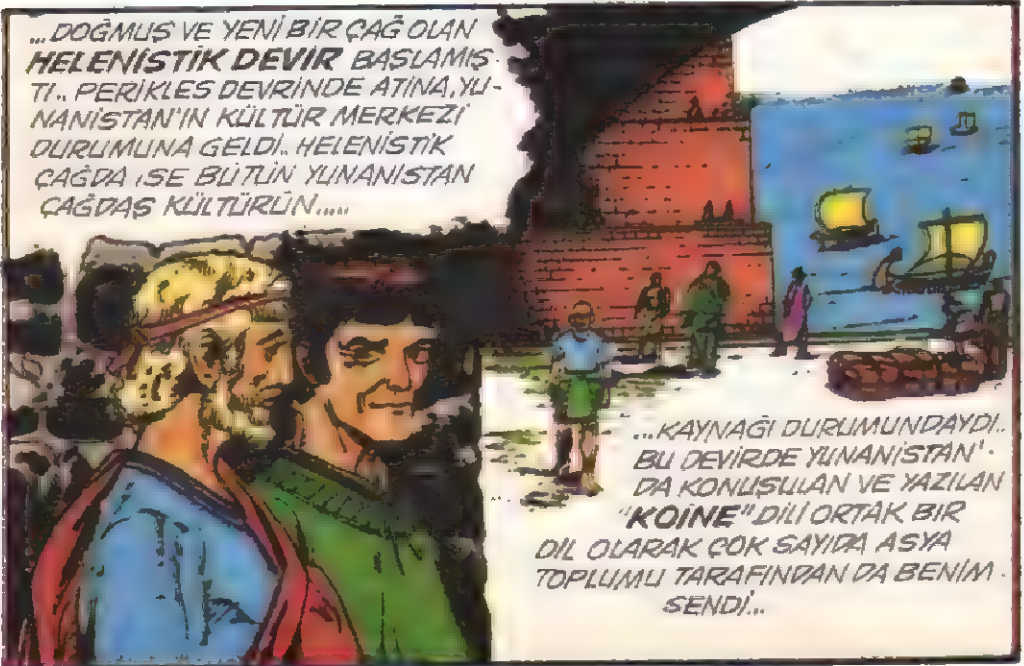

ASYA KRALLIĞI'NIN (SELEUKOS-
LAR KRALLIĞI) DARESİ İSKENDER'İN
GENERALLERİNDEN BİRİ OLAN SELE-
UKOS NIKATOR'UN SOYUNDAN GELEN-
LERE BIRAKILDI... MAKEDONYA KRAL-
LIĞI DA FRİGİYA'DA YENİLMİŞ OLAN
ANTİGONOS'UN OĞULLARINA
KALDI...

BÖYLECE BÜYÜK İSKENDER'İN ÖLÜMÜYLE KURMUŞ OLDUĞU İMPARATORLUK DA DAĞILMIŞ OLUYORDU.. HER SEYE RAĞMEN FETİHLER SONUÇLU YAŞANILAN ÇEVRENİN SINIRLARI GENİŞLEMİŞ, FARKLI FİKİRLER....

...DOĞMUŞ VE YENİ BİR ÇAĞ OLAN HELENİSTİK DEVİR BAŞLAMIS-
TI.. PERİKLES DEVRİNDE ATINA, YU-
NANİSTAN'IN KÜLTÜR MERKEZİ
DURUMUNA GELDİ.. HELENİSTİK
ÇAĞDA İSE BÜTÜN YUNANİSTAN
ÇAĞDAŞ KÜLTÜRÜN.....

...KAYNAĞI DURUMUNDAYDI..
BU DEVİRDE YUNANİSTAN'
DA KONUŞULAN VE YAZILAN
"KOINE" DİLİ ORTAK BİR
DİL OLARAK ÇOK SAYIDA ASYA
TOPLULUĞU TARAFINDAN DA BENİM-
SENDİ..

BÜYÜK İSKENDER TARAFIN-
DAN KURULMUŞ OLAN SİYASİ
BİRLİK KÜLTÜREL VE EKONO-
MİK ALANDAKİ GELİŞMELE-
RİN AKSİNE DAĞILDI..

O DÖNEMİN EN ÖNEMLİ KEN-
Tİ, BÜYÜK İSKENDER'İN GÖ-
MÜLÜ OLDUĞU İSKENDERİYE
SEHRİYDİ..

LİMANIN KARŞISINDAKİ PHAROS
ADASINDA BULUNAN 135 M. YÜKSEK-
LİĞİNDE VE DÜNYANIN YEDİ HARİKA-
SINDAN BİRİ OLARAK KABUL EDİLEN
FENERİN IŞIĞINI 60 KM. UZAKTAN
GÖRMEK MÜMKÜNDÜ...

LAGİDES KRALLARI TARAFINDAN BAŞKENT İLAN EDİLEN İSKENDE-
RİYE'DE YAKLAŞIK BİR MİLYON KİŞİ YAŞARDI... ASKERİ BİR LİMAN DU-
RUMUNDA OLAN ŞEHİR AYNI ZAMANDA BİR KÜLTÜR VE TİCARET MERKE-
ZİYDİ.. BU DÖNEMDE SANAT VE BİLİM ALANINDA ÖNEMLİ GELİŞMELER
KAYDEDİLDİ...

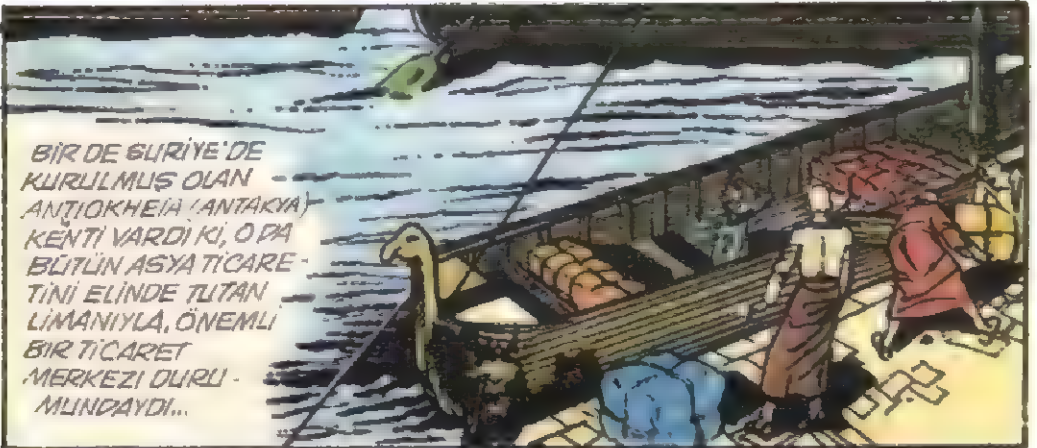
İSKENDER, YE DİŞİNDA Kİ-
ÇÜK İSYA'DA KURULMUŞ
OLAN BERGAMA, ÖNEMLİ
KÜLTÜREL KAYNAKLARA SA-
HIPTI. BERGAMA KÜTÜP-
HANESİ O DÖNEMDE
MİS.R....

... KÜTÜPHANESİYLE
BOY ÖLÇÜŞEBİLECEK
ENDER KÜTÜPHANELER-
DEN BİRİ DURUMUNDAYDI...
PAPİRÜSÜN VE KİL TABLETLERİN
YERİNİ ALACAK OLAN PARSOMEN (LİZE-
RİNE YAZI YAZABİLECEK DURUMA GETİ-
RİLMİŞ HAYVAN DERİSİ) İLK KEZ BERGA-
MALILAR TARAFINDAN BULUNDU...

BİR DE SURIYE'DE
KURULMUŞ OLAN
ANTİOKHEIA (ANTAKYA)
KENTİ VARDI Kİ, O DA
BÜTÜN ASYA TİCARE-
TİNİ ELİNDE TUTAN
LİMANIYLA, ÖNEMLİ
BİR TİCARET
MERKEZİ DURU-
MUNDAYDI...

MİLO VE VİS'İ, SAMOTRAKE ZAFER (AN-
RİÇASI (NIKE), YARALI GALATE VE LAOCOON
ADLI ESERLER, HELENİSTİK ÇAĞIN SANAT
ALANINDAKİ İHTİSAMININ İZLERİNİ TAŞI-
YAN BAŞLICA ÖRNEKLERDİR...

BİLİM ALANINDA İSE YER MERİD-
YENİNİ HEMEN HEMEN EN DOĞRU
ÖLÇEN ERATOSTENES İLE DÜNYANIN
KENDİ EKSENİ VE GÜNEŞ ETRAFINDA
DONDUGUNU BULAN SAMOSLU ARİS-
TARHOS'U.....

... MATEMATİK VE FİZİK
ALANINDA ÇALIŞMALAR
YAPAN EUKLİDES (ÖKLİDES)
VE ARSİMET'İ, TIP ALANINDA
HEROPHİLE'İ (HEROFİL),
FELSEFE ALANINDA
ZENON VE EPIKÜR'Ü
SAYABİLİRİZ...

ROMA M.Ö. II. YÜZYILDA KARTACA'DA
KAZANDIĞI ZAFERDEN SONRA BÜYÜK BİR
İMPARATORLUK, YUNANİSTAN VE
MAKEDONYA İSE...

... ROMA'NIN BİRER EYALETİ HALİNE GELMİŞ OLMALARINA RAĞMEN
HELEN KÜLTÜRLÜ ETKİNLİĞİNİ ROMA DEVRİNDE DE KORUMAYA DEVAM
ETMİŞTİR. İLKÇAĞDA YAŞAMIŞ OLAN FİLOZOF VE SANATÇILAR GÜ-
NÜMÜZDE DE ÖNEMLERİNİ KORUMAKTADIRLAR...

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

M. Ö. 404

Peloponnes Savaşı'ndan sonra Atina Isparta'nın yönetimine girdi. Bütün Yunan sitelerinde aristokratik bir yönetim biçimi uygulanmaya başlandı. Atina'da hüküm süren "30 Tiran"lar M.Ö. 403 yılında demokrasi yanlısı Trasibulos tarafından iktidardan düşürüldüler.

M. Ö. 401-400

Isparta Küçük Asya'ya kadar uzanan bir yayılma politikası izlemeye başladı. Perslere karşı düzenlenen sefer tarihe "Onbinlerin Dönüşü" adıyla geçen geri çekilme harekâtıyla sonuçlandı. Isparta kralı II. Agesilaos devrinde Pers egemenliğinde bulunan Yunan sahil siteleri, bağımsızlıklarını kazandılar. Kral M.Ö. 395 yılında Sardes'te büyük bir zafer elde etti.

M. Ö. 386

Yunanistan'da Isparta'ya karşı bir isyanın başlaması üzerine kral Perslerle barış imzalamak zorunda kaldı. Isparta ile Thebai arasındaki rekabetin kızışması bu döneme rastlar.

M. Ö. 379

Bu tarihte Thebai şehrinin başkanlığında Boiotia'da bir konfederasyon kuruldu. Bundan kısa bir süre sonra Atina'da da güçlü bir donanma desteğinde M.Ö. 377 yılında bir deniz birliği oluşturuldu.

M. Ö. 371-362

Thebaili komutan Epaminondas Isparta'ya bir savaş açarak, M.Ö. 371 yılında Leuktra'da bir zafer elde etti. Onun M.Ö. 362 yılında Mantinea'da meydana gelen savaşta ölümü üzerine Thebai kentinin üstünlüğü sona ermiş oluyordu.

M. Ö. 359

Bu tarihte Makedonya tahtına çıkan II. Filip'in ilk işi iktidarını devam ettirecek olan güçlü bir ordu kurmak oldu. Zaman zaman sınır köylerini yağmalayan dağlı kabilelere karşı bir dizi sefer düzenledi.

M. Ö. 357-353

Tesalya ve Halkidikya'da yer alan Yunan sitelerinin fethinden

sonra Yunanistan'ın en güçlü ve en zengin kralı haline geldi. Kısa bir süre sonra da siteler arası anlaşmazlıkları çözümüleme yoluna gitti.

M. Ö. 338

Makedonyalılar Haironeia Savaşı'nda Thebaililerle Atinalıları yenilgiye uğrattılar ve II. Filip Yunanistan'a bütünüyle hâkim oldu. M.Ö. 337 yılında Korint Birliği kuruldu. Birlik Perslere savaş açmayı teklif etti. Ancak bu proje II. Filip'in M.Ö. 336'da ölümü üzerine yarım kaldı.

M. Ö. 336

Babasının yerine Makedonya tahtına geçen İskender onun yolundan giderek Yunan sitelerinde başgösteren isyanı bastırdı ve bir yıl sonra Korint Birliği yeniden kurulmuş oldu.

M. Ö. 334

Aynı yıl İskender Perslere karşı ilk seferini başlattı. Sardes Savaşı kendisine Küçük Asya'nın yolunu açmış bulunuyordu. Şehir kan dökülmeden teslim oldu.

M. Ö. 333

Pers kralı III. Darius İskender'in ilerleyişini durdurmak istediye de Makedonyalılar tarafından İssos'ta yenildi.

M. Ö. 332

Suriye ve Filistin üzerinden Mısır'a saldıran İskender orada bir kurtarıcı gibi karşılandı. Adeta bir yarı-Tanrı gibiydi. Delta bölgesinde İskenderiye adlı bir şehir kurdu.

M. Ö. 331

Mezopotamya'yı fethetti. Arbela'da kazandığı zafer ona Babil, Sus ve Persepolis gibi büyük Pers şehirlerini fethetme imkânı kazandırmıştı.

M. Ö. 330

Darius Baktriana satrapı Bessos tarafından bir suikast sonucu öldürüldü. Ertesi yıl İskender Doğu'ya bir sefer düzenledi ve iki yıl boyunca (M.Ö. 329-327) İran'ın ve Baktriana'nın doğusunda yaşayan dağlı kabilelerle çarpışmak zorunda kaldı.

M. Ö. 327

İskender bu tarihte Hindistan'a bir sefer düzenledi. İndus'un yukarı çıkırında küçük krallıkları boyunduruğu altına aldı. Ancak ordusu yorgun düşmüştü, bu nedenle harekâta son verildi.

M. Ö. 324

Sus şehrine yerleşen İskender, imparatorluğu yeniden düzenleme çalışmalarına girişti.

M. Ö. 323

Daha sonra Babil'e giderek burada Arabistan üzerine düzenleyeceği fetih hazırlıklarını başlattı. Ancak İskender'in 33 yaşında ölümü üzerine bu teşebbüs de sonuçlanamadı ve yerine çok küçük yaşta olan oğlu geçti.

M. Ö. 321

Bu arada generaller arasında taht kavgası başlamıştı. İç savaş on yıl sürdü.

M. Ö. 310

İskender'in komutanlarından Kassandros genç kralın naibi sıfatıyla Makedonya ve Yunanistan tahtına geçmek istedi ancak genç prensle annesinin öldürülmeleri üzerine Makedonya hanedanı son buldu. Yeniden taht kavgaları başladı ve imparatorluk sayısız bağımsız krallığa bölündü.

M. Ö. 301

İskender'in en yaşlı generallerinden biri olan Antigonos, imparatorluğu yeniden birleştirme girişiminde bulundu ancak rakipleri tarafından Ipsos'ta öldürüldü.

M. Ö. 276

Sonunda imparatorluk üçe bölündü. Mısır Krallığı İskender'in generallerinden Ptolemaios Lagos'un soyuna, Asya Krallığı yine generallerden birinin sülalesi olan Seleukoslara, Makedonya Krallığı ise Antigonos'un soyuna bırakıldı.

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:

ROMANIN KURULUŞU VE GENİŞLEMESİ

**BAYİNİZDEN
ŞİMDİDEN AYIRTINIZ**